

**NOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG**

15. maj 2013

Samlenotat vedr. rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2013

Indholdsfortegnelse:

1. Revisionsforslagene	2
2. Statsstøttereform.....	24
3. Modernisering af EU's copyright lovgivning	35
4. Industripolitik.....	41
5. Status for Akten for det indre marked I og II.....	44
6. Rådskonklusioner om smart regulering.....	48
7. Forvaltningsdirektivet	55

1. Revisionsforslagene

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har den 30. november 2011 fremsat forslag til ændring af revisionsdirektivet og forslag til forordning om revision af børsnoterede og finansielle virksomheder. Forslaget til ændring af direktivet har til formål at styrke det indre marked for revisionsydelse, mens forslaget til forordning skal styrke revisionen af de børsnoterede og finansielle virksomheder.

Forslaget til ændring af revisionsdirektivet vil gøre det lettere for revisorer og revisionsvirksomheder, der er godkendt i én medlemsstat, at udføre revisionsydelse i andre medlemslande. Forordningsforslaget strammer reglerne for revisors uafhængighed ved bl.a. at begrænse adgangen til at levere andre tjenesteydelser end revision, ligesom revisors kommunikation med virksomheden, dens interessenter og tilsynsmyndigheder forøges gennem bl.a. krav til indholdet af revisionspåtegningen samt krav om udarbejdelse af en detaljeret rapport og løbende information af revisionsudvalget.

Derudover stilles der yderligere krav til uafhængighed for det offentlige tilsyn med revisorerne og revisionsvirksomhederne. Desuden indføres regler for valg af revisor, der bl.a. sætter en grænse for, hvor længe en virksomhed kan have samme revisor.

Forslagene vurderes samlet at have lovgivningsmæssige konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Forslagene vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj til fremskridtsrapport og orienterende debat.

2. Baggrund

Kommissionen har den 30. november 2011 fremsat forslag til ændring af 8. direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, KOM(2011) 778, og forslag til forordning om særlige krav ved lovpligtig revision af virksomheder af offentlig interesse, KOM(2011) 779.

Forslaget til ændring af 8. direktiv er baseret på TEUF artikel 50 om etableringsfrihed. Forslaget til forordning om særlige krav ved lovpligtig revision af virksomheder af offentlig interesse er baseret på TEUF artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende det indre markeds funktion.

Begge forslag skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget til ændring af 8. direktiv skal ses på baggrund af en høj koncentration på revisionsmarkedet, som domineres af de store revisionsvirksomheder, ligesom nationale godkendelseskrav til udenlandske revisorer forhindrer små og mellemstore revisionsvirksomheder i at udnytte fordelene ved det indre marked.

Forslaget til forordningen skal ses som en reaktion på den finansielle krise, der har vist svagheder ved den lovpligtige revision af ikke mindst virksomheder af offentlig interesse, f.eks. børsnoterede og finansielle virksomheder.

3. Formål og indhold

I tråd med Kommissionens meddelelse ”Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst” er det formålet med ændringen af 8. direktiv at styrke det indre marked for lovpligtig revision ved at gøre det muligt for små og mellemstore revisionsvirksomheder at vokse og fremme tilgangen af nye markedsdeltagere.

Samtidig er det formålet med forslaget til forordningen at styrke den lovpligtige revision af virksomheder af offentlig interesse. Virksomheder af offentlig interesse omfatter børsnoterede virksomheder og finansielle virksomheder.

De centrale elementer i forslagene vedrører:

Ændring af 8. direktiv om lovpligtig revision

- Fremme af det indre marked

Efter forslaget skal revisorer, der er godkendt i et EU-land, midlertidig og lejlighedsvis kunne udføre revision i et andet EU-land. Revisorer, der ønsker at etablere sig i et andet EU-land, skal have mulighed for at vælge mellem en prøvetid og at bestå en egnethedsprøve.

Derudover skal revisionsvirksomheder, der er godkendt i et EU-land, have mulighed for at udføre revision i et andet EU-land. Det er en betingelse, at den ansvarlige revisor for udførelsen af revisionen er godkendt i dette andet EU-land. Det foreslås ligeledes at modernisere reglerne om ejerskab af revisionsvirksomheder. Formålet er at give virksomhederne mulighed for at tiltrække fremmed kapital og vokse og dermed medvirke til at mindske koncentrationen på revisionsmarkedet.

Efter forslaget må en virksomheds ledelse ikke indgå aftaler med en tredje-
mand, der begrænser generalforsamlingens valg af revisor.

- *Revisionens udførelse*

Der indføres krav om, at revisioner fremover skal udføres efter de internatio-
nale revisionsstandarder. For at lette byrderne for de små og mellemstore virk-
somheder skal medlemsstaterne imidlertid sikre, at anvendelsen af standarder-
ne ved revisionen er proportional i forhold til den reviderede virksomheds stør-
relse og kompleksitet. I forbindelse med kvalitetskontrollen af revisionsvirk-
somhederne skal der tages hensyn til denne proportionale anvendelse af stan-
darderne.

- *Offentligt tilsyn*

Det foreslås at styrke uafhængigheden i det offentlige tilsyn med revisorer og
revisionsvirksomheder. Det skal bl.a. ske ved, at der skal udpeges én kompet-
ent myndighed, der er ansvarlig for det offentlige tilsyns opgaver. Derudover
skal det ikke være tilladt at lade godkendte revisorer deltage i ledelsen af det
offentlige tilsyn. Den kompetente myndighed kan på visse betingelser uddele-
gere godkendelse og registrering af revisorer og revisionsvirksomheder. Det er
ikke tilladt fx at uddelegere den lovpligtige kvalitetskontrol.

De foreslåede ændringer skal ses i sammenhæng med de krav i forordningen,
jf. nedenfor, der stilles til det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirk-
somheder, der reviderer virksomheder af offentlig interesse.

Forordning om særlige krav ved revision af virksomheder af offentlig interesse

- *Betingelser for at udføre revision*

Forslaget adresserer revisors uafhængighed ved at fastsætte regler om revisi-
onsvirksomhedens interne organisation samt ved at fastsætte specifikke krav i
forhold til uafhængighed af den reviderede virksomhed. Det betyder bl.a., at
revisionsvirksomhederne skal etablere en række politikker og procedurer, der
generelt skal sikre en høj kvalitet af revisioner. Uafhængigheden af revisions-
kunden strammes ved at begrænse størrelsen af honorar fra en enkelt kunde og
ved at begrænse adgangen til at levere andre ydelser end revision til en revisi-
onskunde, herunder forbud mod rådgivning.

Forslaget indeholder således en "sortliste" over ydelser, der ikke må leveres
samtidig med revisionsydelser samt en "gråliste" over ydelser, der må leveres
under visse betingelser, for eksempel godkendelse af virksomhedens revisi-
onsudvalg.

Der indføres endvidere et absolut forbud for store revisionsvirksomheder mod
at levere rådgivning. Forbuddet gælder, hvis revisionsvirksomheden har mere
end 1/3 af sin omsætning fra meget store børsnoterede og finansielle virksom-

heder, og revisionsvirksomheden samtidig tilhører et netværk, hvis samlede omsætning inden for EU overstiger 1,5 mia. EUR (ca. 11,25 mia. DKK).

Der fastsættes derudover regler om selve udførelsen af revisionen. Der stilles bl.a. krav til organiseringen af den lovpligtige revision, herunder gennemførelse af intern kontrol af revisionen, forinden revisor afgiver sin revisionspåtegning. Revisionen skal udføres i overensstemmelse med de internationale revisionsstandarder, og der fastsættes særlige krav i forbindelse med koncernrevision, herunder om koncernrevisors ansvar for revisionen samt til dokumentationen.

For at mindske den eksisterende forventningskløft mellem dét, omgivelserne forventer af en revision, og den revision revisor faktisk udfører, indeholder forslaget krav til revisors kommunikation til den reviderede virksomhed og dens interessenter. Det sker ved at fastsætte krav til indholdet af revisionspåtegningen, ligesom revisor skal udarbejde en detaljeret rapport til virksomhedens revisionsudvalg om resultatet af den udførte revision.

Revisor skal endvidere løbende informere revisionsudvalget om væsentlige forhold, der konstateres i løbet af revisionen. Endelig får revisor pligt til straks at informere tilsynsmyndigheder om bl.a. lovovertrædelser og svækkelse af den reviderede virksomheds fortsatte drift. Tilsynsmyndighederne for henholdsvis kreditinstitutter og forsikringsselskaber skal derudover etablere en løbende dialog med revisorerne om disse virksomheder.

- *Offentliggørelse af information*

For at give virksomheder og interessenter bedre mulighed for at vurdere revisionsvirksomheder, der udfører revision for børsnoterede og finansielle virksomheder, indføres regler, der skal give større indsigt i revisionsvirksomhederne. Det sker ved at stille krav om, at revisionsvirksomhederne skal offentliggøre deres årsregnskab og en gennemsigtighedsrapport.

- *Valg af revisor*

Forslaget indfører nærmere regler om valg af revisor, som bl.a. har til formål at medvirke til at højne kvaliteten af revisionen, herunder revisors uafhængighed. Formålet er endvidere at give flere revisionsvirksomheder mulighed for at blive valgt som revisor og dermed medvirke til at reducere markedskoncentrationen for revision af børsnoterede og finansielle virksomheder. Det sker bl.a. ved at fastsætte krav til virksomhedernes revisionsudvalg og fastsætte krav til procedure for valg af revisor, herunder revisors valgperiode.

Revisionsudvalget styrkes ved at fastsætte krav om, at flertallet af udvalgets medlemmer skal være uafhængige, ligesom mindst ét medlem skal have revisionsmæssig kompetence, og et andet medlem skal have revisions- eller regnskabsmæssig kompetence. Revisionsudvalget får pligt til at gennemføre et ud-

bud, når der skal indstilles revisor til valg på generalforsamlingen. Mindst ét tilbud skal indhentes fra en mindre revisionsvirksomhed.

Revisor skal vælges for en periode på mindst to år, og valgperioden kan ikke overstige seks år. Såfremt en virksomhed har valgt to revisorer, kan valgperioden dog have en varighed på op til ni år. I helt særlige situationer kan valgperioden forlænges med henholdsvis to år og tre år. Der indføres således regler om rotation af revisionsvirksomheder (ekstern rotation).

Det fastsættes, at en virksomheds ledelse ikke må indgå aftaler med en tredjemand, der begrænser generalforsamlingens valg af revisor.

- *Offentligt tilsyn*

Der skal udpeges én kompetent myndighed med ansvar for nærmere fastsatte opgaver i forordningen og med ansvar for tilsyn med overholdelsen af forordningens bestemmelser. Tilsynsmyndigheden kan være den samme som efter 8. direktiv. For at sikre tilsynsmyndighedens uafhængighed, må praktiserende revisorer ikke deltage i ledelsen af myndigheden.

Tilsynsmyndigheden skal efter forslaget etablere et effektivt kvalitetskontrolsystem, hvor kvalitetskontrollen ikke må udføres af praktiserende revisorer, og resultaterne og konklusionerne for hver kvalitetskontrol offentliggøres. Tilsynsmyndigheden skal endvidere etablere et effektivt undersøgelsessystem med henblik på at konstatere, rette eller undgå utilstrækkelig udførelse af revisioner. Tilsynsmyndigheden skal desuden overvåge udviklingen på markedet for revision af børsnoterede og finansielle virksomheder, og herunder bl.a. vurdere risikoen ved en høj koncentration. I den forbindelse skal myndigheden fra de seks største revisionsvirksomheder indhente nødplaner, som skal indeholde forholdsregler overfor begivenheder, der kan true revisionsvirksomhedens fortsatte drift.

Samarbejdet mellem de europæiske tilsynsmyndigheder foreslås organiseret inden for rammerne af den europæiske børstilsynsmyndighed ESMA. Der fastsættes nærmere regler om ESMA's opgaver, herunder om samarbejde med det europæiske banktilsyn (EBA) og det europæiske forsikrings- og arbejdsmarkedspensionstilsyn (EIOPA), om udsendelse af vejledninger til udfyldelse af krav i forordningen og om etablering af et Europæisk Kvalitetscertifikat.

Desuden fastsættes de nærmere regler om samarbejdet mellem tilsynsmyndighederne, herunder bl.a. princippet om hjemlandskontrol, udveksling af oplysninger og samarbejde i forbindelse med kvalitetskontrol og undersøgelser.

Forordningen fastsætter således en række opgaver for det offentlige tilsyn, som ikke udføres af tilsynet i Danmark i dag. Det gælder bl.a.:

- godkendelse af levering af visse rådgivningsydelser,

- offentliggørelse af særlig liste over revisorer til brug for revisionsudvalgenes udbud af revisionsopgaven,
- godkendelse af 3. gangs valg af samme revisor,
- løbende overvågning af udviklingen på revisionsmarkedet og udarbejdelse af rapport herom hvert 2. år, som sendes til ESMA, EBA og EIOPA,
- vurdering af danske revisionsvirksomheder, der søger om Europæisk Kvalitetscertifikat hos ESMA, og
- udførelse af kvalitetskontrol i revisionsvirksomhederne (udføres i dag af praktiserende revisorer).

Derudover kræver forordningen en række indberetninger fra revisorerne til det offentlige tilsyn, hvilket forudsætter etablering af IT-løsninger af hensyn til håndteringen heraf. Herudover skal etableres et whistleblower system.

Virksomheder og revisorer opererer globalt. Derfor indeholder forslaget også de overordnede rammer for samarbejde med tilsynsmyndigheder beliggende uden for EU's indre marked (EU/EØS).

- *Administrative sanktioner og foranstaltninger*

Efter forslaget skal medlemsstaterne indføre regler om administrative sanktioner og foranstaltninger for overtrædelse af forordningen. Forordningen fastsætter de nærmere krav til sanktionstyper, bl.a. påbud, offentlig udtalelse, midlertidig forbud mod udførelse af revision af børsnoterede og finansielle virksomheder samt bøder. Herudover fastsættes forhold, der skal indgå ved fastsættelse af sanktionen, og regler om offentliggørelse. Bestemmelsen indskrænker ikke bestemmelserne i den nationale strafferet.

Medlemsstaterne skal endvidere indføre et whistleblower system til anmeldelse af overtrædelser af forordningen. Systemet skal beskytte både anmelder og den anmeldte.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget behandles i Europa-Parlamentets retsudvalg (JURI). Ordfører på forslagene er Sajjad Karim (ECR, UK).

Økonomi- og Valutaudvalget (ECON) og Industriudvalget (INTR) har også drøftet forslagene. Begge udvalg finder, at revisionsudvalgenes rolle samt udbudsreglerne for revision skal styrkes.

JURI har som det ansvarlige udvalg i Europa-Parlamentet stemt om forslagene den 25. april 2013. Udvalget foreslår i sin rapport bl.a. at forslag om begrænsningen i tilladte revisionsydelse og rotationsreglerne gøres lempeligere. Konkret foreslår JURI, at kun ydelser, der kan kompromittere revisors uafhængighed forbydes, samt at forslaget om ekstern rotation udvides

fra 6 år, som foreslået af Kommissionen, til 14 år med mulighed for forlængelse til 25 år i visse tilfælde.

Det forventes, at Europa-Parlamentet behandler forslagene i plenarforsamlingen i november 2013.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at direktiv- og forordningsforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Det er Kommissionens opfattelse, at direktivforslagets bestemmelser er nødvendige for at fjerne hindringerne for udvikling af et indre marked for revisionsydelse og for revisorer og revisionsvirksomheders mobilitet i EU. Hertil kommer, at det overlades til medlemsstaterne selv at beslutte, hvordan revisionsstandarderne skal anvendes på små og mellemstore virksomheder.

Det er endvidere Kommissionens opfattelse, at branchens selvregulering i fremtiden ikke er nok, når det gælder virksomheder af offentlig interesse (børsnoterede og finansielle virksomheder). Da børsmarkedene er forbundne, bør revision i EU af børsnoterede og finansielle virksomheder være harmoniseret. Det er samtidig på EU-niveau vigtigt at sikre revisorernes uafhængighed og revisionsmarkedets struktur, da virksomheder af offentlig interesse ofte har grænseoverskridende aktiviteter.

Regeringen vurderer samlet set, at direktiv- og forordningsforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Såvel målsætningen om at fjerne hindringerne for et indre marked for revisionsydelse som målsætningen om at sikre ensartede regler for revisionen af virksomheder af offentlig interesse opnås efter regeringens vurdering bedst ved EU-regulering i form af henholdsvis et direktiv og en forordning frem for national regulering.

6. Gældende dansk ret

Regler om revision og revisorer er fastsat i revisorloven (lov nr. 468 af 17. juni 2008) og tilhørende bekendtgørelser. Revisorloven indeholder de overordnede krav til revisors uafhængighed mv., mens de nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 663 af 26. juni 2008 om revisorer og revisionsvirksomheders uafhængighed.

Efter revisorloven skal revisioner udføres i overensstemmelse med god revisorskik. Det indebærer, at revisor skal overholde de internationale revisionsstandarder i den udstrækning, de ikke strider mod dansk lovgivning.

Reglerne om revisionspåtegningen er fastsat i erklæringsbekendtgørelsen (bek. nr. 668 af 26. juni 2008), som fastsætter minimumskravene til indholdet af revisionspåtegningen. Efter revisorloven skal revisor endvidere føre en revisionsprotokol til hvervgiver og et eventuelt revisionsudvalg. Protokollen skal føres hver gang, der er udført revision, dvs. også ved revision i årets løb. For finansielle virksomheder stilles der i revisionsbekendtgørelsen (bek. nr. 1348 af 11. december 2009) en række yderligere krav til indholdet af protokollatet vedrørende årsrapporten.

Efter revisorloven skal børsnoterede virksomheder oprette et revisionsudvalg, der har mindst et uafhængigt medlem, og et medlem, der har kompetence inden for revision eller regnskabsvæsen. Finanstilsynet har endvidere med hjemmel i revisorloven fastsat regler om revisionsudvalg i visse finansielle virksomheder (bek. nr. 690 af 23. juni 2010).

Reglerne om valg af revisor fremgår af selskabslovene, herunder særligt lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) (lov nr. 322 af 11. april 2011) og den finansielle lovgivning, herunder særlig lov om finansiel virksomhed (lov nr. 885 af 8. august 2011).

Efter revisorloven er Erhvervsstyrelsen ansvarlig for det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder og har herunder ansvaret for bl.a. tilsyn med revisoreksamen, kvalitetskontrol, undersøgelser, disciplinære sanktioner og samarbejde med udenlandske myndigheder. Revisorkommissionen forestår afholdelse af revisoreksamen, Revisortilsynet forestår kvalitetskontrollen, og Revisornævnet forestår klager over revisorer og revisionsvirksomheder, mens styrelsen selv står for at udføre undersøgelser og samarbejde med udenlandske myndigheder.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget til ændring af 8. direktiv om lovpligtig revision vil indebære en ændring af revisorlovgivningen. Ændringer på følgende områder forventes:

- godkendelse af revisorer, der er godkendt i et andet EU-land
- kravene til ejerskab af revisionsvirksomheder
- forbud mod indgåelse af aftaler, der begrænser generalforsamlingens valg af revisor
- krav om brug af de internationale standarder (kræver hjemmel i revisorloven)
- reglerne om udførelse af den lovpligtige kvalitetskontrol
- reglerne om det offentlige tilsyn (se nedenfor)

Der forventes som følge af forslaget til forordning, at der skal indføres regler om:

- Hjemmel til, at revisionsudvalg, en eller flere aktionærer eller en tilsynsmyndighed kan anmode domstolene om at afsætte en revisor
- Ændring af reglerne om organisering, tilrettelæggelse og udførelse af det offentlige tilsyn, herunder
 - rammerne for den lovpligtige kvalitetskontrol
 - rammerne for undersøgelsessystemet
 - rammerne for det disciplinære system
 - finansieringen af det offentlige tilsyn

Statsfinansielle konsekvenser

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser forventes forslaget til ændring af 8. direktiv og forslaget til forordning ikke at medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser for det offentlige budget eller for EU's budget.

Det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder gebyrfinansieres i dag af revisorerne selv. Det forventes fremadrettet, at revisorerne fortsat skal finansiere det offentlige tilsyn, også efter vedtagelsen af forslaget til ændring af 8. direktiv og forslaget til forordning.

Som forslaget ser ud nu, må det forventes, at det offentlige tilsyn skal tilføres ekstra årsværk for at kunne håndtere disse yderligere opgaver, hvoraf hovedparten skal erstattes praktiserende revisorer i forbindelse med udførelse af lovpligtig kvalitetskontrol i revisionsvirksomhederne.

Derudover må en engangsinvestering forventes på ca. 5 mio. kr. og årlige drifts- og vedligeholdelsesudgifter på ca. 0,5 mio. kr. vedrørende etablering af de nødvendige IT-løsninger. Indførelse af de internationale revisionsstandarder forventes også at medføre en udgift til oversættelse af nye og ændrede standarder. Det skønnes, at udgiften til oversættelse af en ny standard ikke vil udgøre mere end ca. 1 mio. kr. Udgiften vil blive afholdt inden for Erhvervs- og Vækstministeriets egen ramme.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da bedre revisioner, mere informative revisionsrapporter samt styrkelse af revisors uafhængighed vil øge tilliden til virksomhedernes regnskaber. Tilliden til virksomhedernes regnskaber er af afgørende betydning for virksomhedernes adgang til kapital og vil reducere deres kapitalomkostninger.

Visse af forslagens initiativer, såsom ekstern rotation, styrkelse af revisionskomiteerne og mere informative revisionsrapporter vil på kort sigt kunne øge virksomhedernes udgifter til revision. Begrænsninger i adgangen til at

levere ikke-revisionsydelse vil på den ene side kunne betyde øgede udgifter, idet synergieffekten mellem revision og rådgivning forsvinder, og på den anden side kunne betyde flere aktører på markedet og dermed mere konkurrence med deraf følgende lavere omkostninger for virksomhederne.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslagene vurderes samlet at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Store dele af forslaget til direktivets bestemmelser vedrørende udvidelse af revisionsrapporten samt krav om en detaljeret intern rapport eksisterer i dag i revisorlovens § 20 om erklæring og udtalelse. På baggrund af tidligere målinger af de administrative byrder vurderes det, at den foreslåede udvidelse af revisionsrapporten samt de foreslåede krav om en detaljeret intern rapport vil have begrænsede administrative konsekvenser for de omfattede virksomheder fra 4.000 timer på samfundsniveau årligt.

Forslaget til forordning forventes at medføre nye krav for virksomheder af særlig offentlig interesse og de revisionsvirksomheder, der reviderer disse. Der er i dag ca. 700 virksomheder af særlig offentlig interesse i Danmark. Forslaget berører således kun et udsnit af danske virksomheder.

Virksomheder af særlig offentlig interesse vil med de foreslåede ændringer blive forpligtet til hvert 6. år at skifte revisionsvirksomhed (rotation). Det foreslås, at disse virksomheder udarbejder et gennemsigtigt udbud af revisionsydelsen. I det der samlet vurderes at være ca. 700 virksomheder af særlig offentlig interesse i Danmark, vurderes det, at der løbende vil være ca. 100 virksomheder af offentlig interesse, der årligt vil skulle gennemføre udbud af revisionsarbejdet.

Ifølge Kommissionens konsekvensvurdering af forslaget, vil en virksomhed af særlig offentlig interesse skulle bruge mellem 200 – 1.000 timer på at gennemføre et udbud. Således vil de administrative konsekvenser for virksomheder af særlig offentlig interesse samlet set befinde sig mellem 20.000 og 100.000 timer på samfundsniveau årligt.

Det bemærkes, at disse administrative konsekvenser må forventes at falde over tid, i takt med at virksomhederne opbygger viden om og erfaring med processen vedrørende udbud af revisionsopgaver. Det bemærkes endvidere, at de administrative konsekvenser bør ses i sammenhæng med forslagets positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af bl.a. øget konkurrence og deraf følgende lavere omkostninger for virksomhederne, som nævnt under punkt 8 i dette notat.

De revisionsvirksomheder, som ønsker at byde på revisionsopgaverne hos disse virksomheder af særlig offentlig interesse forventes at skulle bruge administrative ressourcer på at vinde revisionsopgaverne. Hvis det antages, at 3 revisionsvirksomheder i gennemsnit byder på hvert af de ca. 100 årlige udbud, og de administrative ressourcer, der anvendes per udbud er op til 2 gange højere i de udbydende virksomheder, vil de administrative konsekvenser befinde sig imellem 120.000 og 600.000 timer på samfundsniveau årligt for revisionsvirksomhederne.

Generelt bemærkes, at bestemmelsen om udbud af revisionsopgaver og de deraf mulige administrative konsekvenser for virksomheder af særlig offentlig interesse og revisionsvirksomheder er genstand for forhandling blandt medlemslandene i Rådet samt i Europa-Parlamentet.

I den forbindelse bemærkes det, at det irske formandskabs foreliggende kompromisforslag vil reducere de administrative konsekvenser af denne del af forslaget væsentligt ved at forlænge perioden for, hvor længe en revisor må sidde fra 6 til 10 år, jf. punkt 11 i dette notat.

Hvis perioden forlænges til 10 år, vil ca. 70 virksomheder af offentlig interesse årligt skulle gennemføre udbud af revisionsarbejdet med 14.000 – 70.000 timers administrative konsekvenser på samfundsniveau til følge. De administrative konsekvenser for de revisionsvirksomheder, der forventes at byde på udbuddene vil tilsvarende falde til mellem 84.000 – 420.000 timer årligt.

Endvidere har Europa-Parlamentets JURI-udvalg i deres rapport om forslagene foreslået, at perioden for, hvor længe en revisor må sidde, forlænges fra 6 til 14 år med mulighed for forlængelse til 25 år i visse tilfælde, jf. punkt 4 i dette notat.

Hvis perioden forlænges til 14 år vil ca. 50 virksomheder af offentlig interesse årligt skulle gennemføre udbud af revisionsarbejdet med 10.000 – 50.000 timers administrative konsekvenser på samfundsniveau til følge. De administrative konsekvenser for de revisionsvirksomheder, der forventes at byde på udbuddene vil tilsvarende falde til 60.000 – 300.000 timer årligt.

Forlænges perioden til 25 år vil ca. 30 virksomheder af offentlig interesse årligt skulle gennemføre udbud af revisionsarbejdet med 5.600 – 28.000 timers administrative konsekvenser på samfundsniveau til følge. De administrative konsekvenser for de revisionsvirksomheder, der forventes at byde på udbuddene vil falde til 33.600 – 168.000 timer årligt.

Det er, som beskrevet, derfor vanskeligt på nuværende tidspunkt mere præcist at opgøre de samlede administrative konsekvenser af forslagene, i det de forventes at ændre sig frem mod forslagernes endelige vedtagelse.

Det er dog den samlede vurdering på baggrund af forhandlingssituationen at forslagernes endelige udformning vil have væsentlig færre administrative konsekvenser end Kommissionens oprindelige forslag.

10. Høring

Kommissionens forslag har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerforhold med frist den 12. december 2011, ligesom forslaget har været drøftet på 2 møder i specialudvalget henholdsvis den 6. januar 2012 og den 14. august 2012..

Der i forbindelse med den skriftlige høring indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Rederiforening støtter forslagernes formål om at sikre en tilgængelig, kosteffektiv og pålidelig revision. Danmarks Rederiforening har ikke umiddelbart kommentarer til ændring af direktivet, men er betænkelig ved den regulering af virksomhederne, som forordningsforslaget indeholder og har følgende kommentarer til forordningen:

Danmarks Rederiforening finder, at begrænsningerne af, hvor stor en del af revisors totalomsætning, der kan ligge på én kunde, før tilsynsmyndigheden kan gribe ind, er u hensigtsmæssig, når man samtidig gerne vil have flere aktører på revisionsmarkedet. Det vil gøre det svært for mindre revisionsfirmaer at konkurrere om de store kunder. Forslaget om, at maksimalt 10 % af revisors omsætning på en kunde må ligge på "related financial audit services", finder de for ufleksibel, ligesom foreningen finder grænsen arbitrær, da revisors uafhængighed og fleksibilitet sikres ved andre dele af forslaget.

Danmarks Rederiforening mener, at det er problematisk, at revisor ikke kan rådgive virksomhederne om "non-audit services". Det bør tværtimod støttes, at virksomhederne for at forebygge problemer indhenter råd hos revisor, som er specialist og har en bredere erfaring fra flere virksomheder, ligesom det er en fordel, at revisorer har viden om "non-audit services" som f.eks. sambeskatning og transferpricing, når disse områder skal underkastes revision. Den ekspertise opnås ikke, hvis revisionsvirksomheden ikke må yde rådgivning af nogen art. Forbuddet vil betyde mere besvær, ringere revisionskvalitet og væsentlig flere omkostninger for erhvervslivet.

Ligeledes finder Danmarks Rederiforening, at et generelt forbud mod, at store revisionsfirmaer tilbyder "non-audit services" vil være til betydelig

skade for virksomhederne. Revision af især store og komplekse organisationer kræver ofte meget specialiserede kompetencer, som i praksis udvikles bedst, når en stor revisionsvirksomhed også udfører anden rådgivning end revision.

Det vil være urimeligt byrdefuldt, at moderselskabets revisor skal revidere datterselskabernes revision ifølge Danmarks Rederiforening. Dermed pålægges internationale koncerner med datterselskaber i en række lande reelt et krav om dobbeltrevision og en urimelig ekstraudgift sammenlignet med konkurrenter, der kun opererer nationalt eller er organiseret uden selvstændige datterselskaber.

Danmarks Rederiforening støtter ikke tvangsmæssig rotation af revisor, da det placerer en praktisk og økonomisk byrde på virksomhederne og resulterer i en sub-optimering af revisionsprocessen.

Ifølge Danmarks Rederiforening må det være revisors og ikke virksomhedernes opgave at sikre uafhængighed og pålidelighed, hvorfor Danmarks Rederiforening ikke kan støtte forslaget om sanktioner til virksomhederne for overtrædelse af reglerne om udpegelse af revisionsvirksomhed eller revisor.

Danske Advokater finder, at det er af afgørende betydning for tilliden til selskabers regnskaber, at revisionen af regnskaberne har en høj kvalitet. Hvis de finansielle markeder mister tilliden til, at de aflagte regnskaber er retvisende, kan det få meget store negative samfundsmæssige konsekvenser. I lyset af den finansielle krise er det Danske Advokaters opfattelse, at Kommissionen bør se på alle aktører på området, herunder også revisorerens rolle.

Danske Advokater finder endvidere, at den høje koncentration på revisionsmarkedet i Danmark, hvor 5-6 store revisionsvirksomheder sidder på en betydelig del af markedet, ikke er medvirkende til at øge konkurrencen på revisionsmarkedet.

For så vidt angår forordningen finder Danske Advokater, at nogle af forordningens bestemmelser bør udstrækkes til også at gælde for revisionsvirksomheder, der ikke reviderer virksomheder af offentlig interesse. Det gælder f.eks. forslagets forbud mod, at aflønningen af revisionsvirksomhedens ansatte er afhængig af det honorar, som revisionsvirksomheden får fra den reviderede enhed.

Danske Advokater mener, at det er naturligt og hensigtsmæssigt, at revisorer udfører relaterede finansielle revisionsydelser. Danske Advokater støtter dog, at der foreslås indført et ubetinget forbud mod, at revisionsvirksomhe-

der for eksempel yder skatterådgivning og juridisk rådgivning, idet et sådan forbud vil styrke revisors uafhængighed og sikre en mere retfærdig og lige konkurrence på rådgivningsmarkedet. Herudover er det Danske Advokaters opfattelse, at det er nødvendigt nærmere at få afklaret og fastlagt, hvad de forskellige begreber i forslagene indebærer og betyder.

Danske Advokater bifalder endvidere forslagene om styrkelse af revisionsudvalget og krav om udbud samt forslaget om ekstern rotation.

DI ser positivt på alle tiltag, der fortsat sikrer konkurrencen på revisionsmarkedet og forbedrer revisors ydelser uden at medføre øgede omkostninger for virksomhederne. DI finder, at en vigtig forudsætning herfor er, at Europa ikke går enegang, men fokuserer på internationalt anerkendte løsninger. Dette er specielt vigtigt for børsnoterede og store finansielle virksomheder, som er den type virksomheder, der er omfattet af forordningen. DI anfører, at der med forslaget vælges en regional løsning, som sætter EU tilbage i stedet for en global orienteret løsning, der ville styrke EU's position.

DI finder, at det foreliggende forslag vil forringe kvaliteten af revisors ydelser og samtidig øge omkostningerne for virksomhederne. DI påpeger, at disse omkostninger ifølge forslaget selv vil betyde en ekstraregning til dansk erhvervsliv på flere hundrede millioner kr. I forhold til en række af de konkrete forslag savner DI en underliggende dokumentation og robust argumentation for forslaget.

DI mener, at det eksisterende 8. direktiv, der først er trådt i kraft i 2008 og reelt først fået effekt fra 2009 og 2010, bør evalueres først, idet en række af de foreslåede initiativer netop har samme formål som dette direktiv.

DIs overordnede holdning er, at:

- DI ikke støtter indførelse af ekstra krav til kvalifikationer i revisionsudvalget og indførelse af tvungen firmarotation. Det samme gælder forbuddet mod at levere ikke-revisionsydelser til ikke-revisionskunder for visse revisionselskaber, idet forbuddet vil fordyre revisionen uden at tilføre ekstra værdi.
- DI har forståelse for baggrunden for forslagene om udformningen og omfanget af revisionspåtegningen, men at de ikke kan støtte det nuværende forslag, idet DI finder, at omtale af risici m.m. bør være en del af ledelsens risikorapportering. DI har ligeledes forståelse for baggrunden for forslaget om begrænsningen i omfanget og arten af ydelser, der leveres til revisionskunder, men kan ikke støtte det nuværende forslag, idet sådanne begrænsninger vil fordyre revisionen uden at tilføre ekstra værdi.

- DI støtter en række initiativer, men ser gerne, at der sker konkrete ændringer. Det drejer sig for det første om forslaget om implementering af de internationale revisionsstandarder (ISA'er) i Europa. For det andet om forslaget om reglerne omkring udbud af revisionen, herunder at der skal være mindst et "non big-4" revisionsfirma med i udbuddet. For det tredje drejer det sig om forslaget om kommunikation mellem revisorer og tilsynsmyndigheder, hvor DI ser et behov for trepartsdrøftelser, der også involverer virksomhederne. Endeligt drejer det sig om forslagene om ændringer i den interne kommunikation mellem revisor og det reviderede selskab.
- DI savner i de fremsatte forslag en analyse af revisortilsynenes effekt på revisionsmarkedet og -kvaliteten. DI savner ligeledes en sammenligning med de tiltag, der sker internationalt, herunder hvorfor Kommissionen ikke har valgt at understøtte de internationale initiativer, som de selv har mulighed for at øve indflydelse på gennem deres aktive deltagelse.

Herudover har DI en række mere specifikke bemærkninger. Blandt andet kan DI ikke støtte, at revisionen af virksomheder af offentlig interesse sker gennem en forordning. DI finder, at revisionen bør baseres på internationalt anerkendte standarder, men at detailreguleringen fortsat bør være direktiv-baseret, og at ISA'erne (International Standards for Audit) bør gælde direkte i EU. Derfor ser DI alene et behov for at bruge en forordningsmodel i forhold til at implementere brugen af internationale revisionsstandarder.

DI har noteret sig, at forordningen også regulerer virksomheder. DI finder ikke, at virksomhederne skal reguleres gennem en forordning – eller et direktiv – der omhandler revision. En sådan regulering, eksempelvis omkring struktureringen af bestyrelsens arbejde og sammensætningen af bestyrelsesudvalg, bør høre hjemme i selskabslovgivningen.

Endelig kan DI ikke støtte, at praktiserende revisorer ikke må involveres i tilsynsarbejdet med revisorerne, da tilsynet hermed vil miste vigtige kompetencer.

FSR – danske revisorer (FSR) er tilhængere af, at der på europæisk plan finder en regulering sted, der kan styrke professionen, kvaliteten og det indre marked. FSR finder imidlertid, at Europa-Kommissionen kun i ringe grad har lyttet til de mange kritiske høringssvar, som Europas erhvervsliv har indsendt i forlængelse af publikationen af grønbogen i oktober 2010.

Hovedpunkterne i forslaget har ifølge FSR hverken opbakning blandt branchen eller blandt erhvervsvirksomhederne. Det er FSR's vurdering, at forslagene vil sænke kvaliteten af revisionen og indskrænke erhvervsvirksomhe-

dernes mulighed for frit at vælge revisionsvirksomhed og rådgivere og samtidig øge erhvervslivets omkostninger til revision.

FSR finder, at man bør afvente effekten af 8. direktiv, før man griber så drastisk ind, som der er lagt op til i Kommissionens udspil. Direktivet udfylder således mange af de formål, som Kommissionen adresserer i sit forslag.

FSR finder, at de foreslåede stramninger, herunder oplysningsforpligtelserne, vil gøre det vanskeligt og mindre attraktivt at opfylde de krav, der skal til, for at en revisionsvirksomhed kan revidere virksomheder af offentlig interesse. Forslagene om firmarotation og forslagene om begrænsninger i muligheden for at yde andre ydelser end revision bidrager til at opbygge en større indtrængningsbarriere. En revisionsvirksomhed, som ønsker at revidere en virksomhed af særlig offentlig interesse, skal således både opfylde en række ekstra krav og samtidig opbygge en betydelig faglig og virksomhedsspecifik kapacitet. Men efter kort tid må virksomheden afgive klienten på grund af rotationskravene, ligesom revisionsvirksomheden er afskåret for at anvende kapaciteten og indsigten i kundens forhold til at yde rådgivning. Det samlede forslag vil derfor kun i ringe grad øge konkurrencen, mens erhvervslivets omkostninger og valgfrihed påvirkes negativt.

FSR – danske revisorer er ikke tilhængere af:

- At der indføres regler om tvungen rotation af revisionsvirksomheder. Tvungne skift af revisionsvirksomhed med henblik på at opnå øget konkurrence på revisionsmarkedet vil uvægerligt føre til tab af virksomhedsspecifik og branchespecifik viden opnået blandt revisorteamets medlemmer, hvilket ikke øger kvaliteten af revisionen. Desuden påfører det virksomhederne unødige omkostninger, når hele revisorteamet skal skiftes ud.
- At der indføres rene revisionsvirksomheder, der kun må yde revision og nogle få andre erklæringsydelser, og/eller at erhvervsvirksomhedernes mulighed for at købe andre ydelser end revision af revisionsvirksomhederne begrænses yderligere, end lovgivning og etiske retningslinjer kræver i dag. Markedsituationen er i høj grad et resultat af virksomhedernes bevidste valg, idet mange virksomheder har brug for at vælge en større revisionsvirksomhed med diversificerede faglige kompetencer og adgang til internationale netværk. Grundlæggende er det også vigtigt, at revisionsvirksomhederne er i stand til at matche den stadigt stigende koncentration og globalisering af de største erhvervsvirksomheder. Gennem arbejdet med at yde rådgivning og andre tjenesteydelser opnår revisor og revisionsvirksomheden dels en generel kompetence, dels en specifik viden om den enkelte virksomhed. Uden disse kompetencer svækkes revisionen. Når revisor yder rådgivning om skat, økonomistyring, interne kontroller, regnskabsregler m.v., styrker det indsigten i virksom-

heden og dermed revisionen, ligesom det styrker den grundlæggende regnskabskvalitet.

- At revisionsydelse skal i tvungent udbud. Det bør ligeledes være revisionskomiteens opgave at fastlægge, om revisionsydelser skal i udbud, frem for at man indfører regler om tvungent udbud.
- At der gennemføres nye regler for revisors kommunikation med ledelse og omverden, hvis disse regler giver uklar kommunikation eller uklar ansvarsfordeling. Kommissionens forslag til indhold af revisionspåtegningen bidrager ikke til klarhed, men vil resultere i lange og uklare revisionspåtegninger, som brugerne ikke vil kunne forstå. Såfremt revisor pålægges et selvstændigt krav om rapportering af konkrete forhold vedrørende den reviderede virksomhed, skabes risiko for tvivl om, hvad der er ledelsens rapporteringsansvar, og hvad der er revisors. Klarheden for brugerne om såvel ansvar som informationsværdi svækkes dermed.
- At EU går enegang på en række områder, hvor internationalt samarbejde og brugen af internationale regler og standarder er vejen frem. EU-initiativer bør samordnes med andre initiativer og tiltag, så der skabes holdbare, gennearbejdede løsninger.

FSR – danske revisorer støtter tiltag, som:

- Giver mulighed for, at det nuværende 8. direktiv om revision får lov at fungere, og at rammerne i direktivet udnyttes bedre.
- Øger kvalitetsniveauet yderligere. Derfor støtter de, at der indføres internationale standarder i form af ISA'erne, således at et ensartet kvalitetsniveau sikres.
- Sikrer, at revisionsudvalgene får en øget rolle, og at flere beslutninger om virksomhedernes brug af revisor og revisors ydelser overlades til disse. De finder, at revisionsudvalgene er vigtige, når det gælder om at sikre revisor uafhængighed i forhold til udførelse af konkrete ekstraydelser.
- Forbedrer samarbejdet mellem myndighederne, men også mellem myndigheder og revisor i form af gensidig informationsudveksling.
- Indebærer introduktion af en ny erklæringsstandard, som kan dække behovet for sikkerhed hos regnskabsbrugere af regnskaber fra virksomhederne i årsregnskabsloven klasse B. En sådan standard bør være en udvidet gennemgang, der tager udgangspunkt i IFAC's (International Federation of Accountants) review-standard kombineret med en række yderligere arbejdshandlinger. Dermed passer standarden ind i en anerkendt begrebsramme.

Endvidere noterer FSR sig, at Kommissionens forslag ikke indeholder regler om indførelse af de internationale etiske retningslinjer, hvilket ellers ville sikre et ensartet og velgennearbejdet grundlag for revisors uafhængighed. Endvidere er der ikke forslag om at indføre ansvarsbegrænsning – der ellers

kan være et instrument, der kan sikre et bedre grundlag for et diversificeret marked for revisionsydelser til PIE-virksomheder.

Endelig finder FSR det problematisk, hvis forslaget fører til, at man eliminerer praktiserende revisorers mulighed for at være med i samtlige kontrol-, tilsyns- og sanktionsorganer. Det vil bryde med dansk tradition og ændre på de grundlæggende forudsætninger for en profession og vil i praksis føre til, at der vil opstå mangel på viden om, hvordan revisionsarbejde foregår i virkeligheden.

Dansk Erhverv er enig i forslagernes målsætninger, men finder overordnet, at Kommissionens forslag ikke vil bidrage til at øge tilliden til reviderede regnskaber. Vedtagelse af forslagene vil tværtimod øge virksomhedernes omkostninger og byrder og samtidig formindske kvaliteten af revisionen.

Dansk Erhverv anfører, at især SMV-segmentet blandt danske virksomheder vil søge mindre rådgivning, hvis forslaget vedtages, da dette segment af revisionskunder i høj grad benytter sig af at søge råd hos revisor.

Dansk Erhverv finder, at indførelse af en begrænsning af revisors erstatningsansvar vil kunne forbedre markedsadgangen for især SMV-delen af revisionsbranchen.

Det er Dansk Erhvervs opfattelse at den eksisterende regulering af revisionsbranchen fuldt ud sikrer revisors uafhængighed og kvaliteten i revisors arbejde, og foreningen støtter derfor ikke en begrænsning af, hvilke ydelser revisionsvirksomheder må yde til deres kunder ud over revision. Et sådan forslag vil øge erhvervslivets omkostninger, da den værdifulde viden, som revisor oparbejder om kunden, går tabt.

Tvungen rotation af revisionsvirksomheder vil ligeledes medføre risiko for tab af central viden og medføre øgede omkostninger for virksomhederne. Endvidere vil tvungent udbud kunne risikere at føre til unødigt forhøjede transaktionsomkostninger for både sælgere og købere af revisionsydelser, hvorfor Dansk Erhverv ikke støtter disse forslag.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rådets arbejdsgruppe har under det danske, cypriotiske og irske formandskab lavet en første gennemgang af forslaget, hvor der har været stillet en del tekniske spørgsmål. Medlemsstaterne har endvidere afgivet skriftlige bemærkninger til forslagene.

Generelt

Generelt er medlemsstaterne enige med Kommissionen i, at der eksisterer en forventningskløft i forhold til, hvad det er revisor skal levere samt udtrykt støtte til, at revisorers uafhængighed styrkes, hvorimod medlemsstaterne har været mere delte omkring behovet for at påvirke markedsstrukturen for revisionsydelse.

I forhold til fremsættelsen af både et forslag til ændring af det eksisterende direktiv samt et forslag til en ny forordning har en del medlemsstater udtrykt betænkelighed mod opdelingen af reguleringen af revisorer og revisionsydelse i to retsakter. Nogle medlemsstater har også påpeget, at en række af de foreslåede mere generelle bestemmelser i forordningsforslaget bør flyttes til direktivforslaget.

Endelig har en del medlemsstater stillet spørgsmål ved den foreslåede definition af virksomheder af offentlig interesse, som har betydning for forordningens anvendelsesområde.

Ændring af 8. direktiv om lovpligtig revision

- Fremme af det indre marked

De fleste medlemsstater støtter et europæisk pas for revisionsvirksomheder, samt gensidig anerkendelse af revisionsvirksomheder på tværs af landegrænserne. Der er samtidig enighed om, at det ikke bør gælde for revisorer, og der er stillet spørgsmål ved, hvorledes kvalitetskontrollen af sådanne revisionsvirksomheder sikres.

- Revisionens udførelse

De fleste medlemsstater støtter, at de internationale revisionsstandarder implementeres i EU. Der er spørgsmål til, hvordan det sikres at de internationale revisionsstandarder implementeres ens via direktivet og forordningen. Det irske formandskab har fremlagt et kompromisforslag, hvorefter de internationale revisionsstandarder gennemføres via direktivet, hvilket har bred opbakning.

- Offentligt tilsyn (også for så vidt angår forordningen)

En række medlemsstater ønsker, at det fortsat skal være muligt at lade kvalitetskontrollen af revisionsvirksomheder, der ikke reviderer virksomheder af offentlig interesse udføre af professionens organisationer, ligesom en række medlemsstater ønsker, at praktiserende revisorer kan have en rolle i forhold til tilsynet, så længe de er i mindretal. Det irske formandskab har fremlagt et kompromisforslag, der imødekommer dette, hvilket har bred opbakning.

Nogle medlemsstater har endvidere udtrykt betænkeligheder ved ressourcetsituationen i forhold til kontrol af revisionsvirksomheder, der reviderer virksomheder af offentlig interesse.

Nogle medlemsstater ønsker en yderligere drøftelse af krav om offentliggørelse af kvalitetskontrollens resultater og formen herfor.

En række medlemsstater ser hellere, at tilsynssamarbejdet sker inden for de hidtidige rammer af European Group of Auditors' Oversight Bodies (EAOB) fremfor i ESMA's regi.. Ni medlemsstater har sammen fremlagt et konkret forslag til, hvorledes dette kan struktureres.

Forordning om særlige krav ved revision af virksomheder af offentlig interesse

- Betingelser for at udføre revision

Medlemsstaterne er umiddelbart uenige i forhold til den foreslåede begrænsning af levering af andre ydelser end revision og niveauet herfor.

Det irske formandskab har fremlagt et kompromisforslag, hvor den såkaldte "gråliste" er flyttet over i den såkaldte "sortliste", således at der ikke længere er en gråliste over ydelser, der må leveres under visse betingelser, men alene en "sortliste" over forbudte ydelser og en "hvidliste" over tilladte ydelser. En række medlemsstater har udtrykt skepsis over for dette kompromis, idet nogle lande finder, at der kun bør være en "sortliste".

Et flertal af medlemsstaterne er imod et absolut forbud for de store revisionsvirksomheder mod at levere rådgivning ("pure-audits").

Det irske formandskab har på den baggrund udarbejdet et kompromis, som foreslår, at størrelsen af honoraret for andre ydelser end revision fra en enkelt kunde skal øges til 25 % beregnet over en tre års periode. En del medlemsstater er generelt imod begrænsningen, men der er også medlemsstater, som er positive overfor dette kompromisforslag.

Medlemsstaterne er positive over for mere og bedre information i revisionspåtegningen, men finder samtidig, at kravene hertil skal ses i international sammenhæng. Der er udtrykt usikkerhed ved, om man risikerer at få forskellige revisionspåtegninger for hhv. revisionsvirksomheder, der reviderer virksomheder af offentlig interesse og revisionsvirksomheder, der ikke reviderer virksomheder af offentlig interesse.

Medlemsstaterne er positive overfor et krav om revisionsprotokol. Den generelle holdning er, at revisionsprotokollen skal være et kommunikationsmiddel fra revisor til revisionsudvalget og bestyrelse.

- Offentliggørelse af information

Der har ikke været væsentlige spørgsmål til de foreslåede bestemmelser.

- Valg af revisor

Flere medlemsstater har givet udtryk for, at forslaget til krav om gennemførelse af udbud er for detaljeret formuleret.

Vedrørende revisionsudvalg har nogle medlemsstater udtrykt, at regulering af revisionsudvalg ikke bør gå videre end de nuværende regler i 8. direktiv. En række medlemsstater er dog positive over for en styrkelse af revisionsudvalget.

Der er delte holdninger for så vidt angår forslaget om tvungen rotation af revisionsvirksomheder. Blandt de medlemsstater, der støtter forslaget, har flere givet udtryk for, at perioden skal være længere. Det irske formandskab har fremlagt kompromisforslag på 10 år, som nogle medlemsstater støttede.

Der er tilslutning til forslaget om, at en virksomhed ikke må indgå aftale med tredjemand, der begrænser generalforsamlingens valg af revisor.

- **Administrative sanktioner og foranstaltninger**

Det irske formandskab har foreslået, at sanktionsbestemmelserne flyttes fra forordningsforslaget til direktivforslaget. Et flertal af medlemsstater finder, at de foreslåede sanktionsbestemmelser er for detaljerede og vidtgående.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionens forslag, idet det er vigtigt at sikre tilliden til revisors arbejde, blandt andet gennem skærpede krav til kvaliteten af revisors arbejde. Regeringen vil samtidig arbejde for at forslaget ikke påfører virksomhederne unødvendige administrative konsekvenser eller omkostninger.

Regeringen lægger vægt på, at rotation af revisionsvirksomhed bør ændres, så revisionsvirksomheden kan være revisor for en længere periode, end det fremgår af forslaget.

Regeringen vil arbejde for, at begrænsninger eller forbud mod at levere andre ydelser end revision gøres mere fleksible, så sådanne ydelser kan være tilladt, men under skærpede betingelser, der sikrer revisors og revisionsvirksomhedens uafhængighed.

For så vidt angår de foreslåede sanktionsbestemmelser er det regeringens opfattelse, at medlemsstaterne ikke skal være forpligtede til at indføre administrative sanktioner i relation til lovovertrædelser, for hvilke man kan blive idømt strafferetlige sanktioner i henhold til medlemsstaternes nationale lovgivning. Regeringen vil derfor lægge vægt på valgfrihed mellem administrative og strafferetlige sanktioner.

Regeringen vil endvidere arbejde for, at for eksempel forslagene om sammensætningen af revisionsudvalget og de detaljerede udbudskrav kan begrænses til at gælde for store PIE-virksomheder og/eller finansielle virksomheder.

Regeringen støtter anvendelsen af en forordning, da det vil være en til fordel for de danske virksomheder, at der umiddelbart gælder de samme krav for alle de børsnoterede og finansielle virksomheder i hele EU.

Regeringen støtter forslaget om modernisering af grænseoverskridende revisorydelser og arbejder for, at tilsynet med sådanne ydelser skal udføres af den kompetente myndighed i det medlemsland, hvor den reviderede virksomhed har hjemsted.

Regeringen støtter indførelsen af internationale revisionsstandarder og arbejder for, at standarderne implementeres via direktivet.

Regeringen støtter styrkelsen af det offentlige tilsyn, herunder øget åbenhed og uafhængighed. Regeringen vil dog arbejde for, at revisorer kan deltage i ledelsen af det offentlige tilsyn, såfremt de ikke har bestemmende indflydelse, herunder at revisorer kan deltage i kvalitetskontrollen med revisionsvirksomheder, der ikke reviderer virksomheder af offentlig interesse (ikke-PIE selskaber).

Regeringen støtter et styrket tilsynssamarbejde under ESMA og arbejder for, at de nationale tilsynsmyndigheder inddrages, og der sikres en dialog med interessenterne på området.

Regeringen støtter kravet om en mere informativ revisionspåtegning og styrkelse af revisionsudvalgenes uafhængighed og rolle og indførelsen af en forholdsmæssig begrænsning i honoraret for andre ydelser end revision.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere være forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Statsstøttereform

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har den 8. maj 2012 fremlagt en meddelelse med en plan for modernisering af EU's statsstøttepolitik og statsstøtteregler (statsstøttereformen). Planen er indtil udgangen af 2013 at forenkle og samordne de 37 eksisterende sæt af statsstøtteregler, at etablere lettere og hurtigere statsstøtteprocedurer og at intensivere samarbejdet mellem Kommissionen og medlemsstaternes myndigheder.

Statsstøttereformen vil fokusere på, at robuste statsstøtteregler fuldt understøtter vækst, arbejdspladser, omstilling til den grønne økonomi og bedre konkurrenceevne på et velfungerende åbent marked.

De sektorspecifikke retningslinjer skal derfor tilpasses Europa 2020-strategien og den kommende flerårige finansielle ramme, som vil træde i kraft i 2014.

Dette skal tilskynde medlemsstaterne at målrette statsstøtte mod horisontale formål, som investering i forskning, udvikling og innovation, fremme af klimamål, grøn omstilling og den grønne økonomi, at skabe lettere adgang til finansiering for små og mellemstore virksomheder, og at skabe øget økonomisk og social samhørighed i EU. Herudover skal statsstøtte fremover kun godkendes som forenelig med det indre marked, når den er rettet mod identificerede markedsfejl og har reel tilskyndelsesvirkning.

Kommissionen vil i forbindelse hermed prioritere sager med potentiale for størst konkurrenceforvridende indvirkning på samhandlen på det indre marked og skabe et enklere, stærkere og smartere instrument til behandling af klager. Medlemsstaterne skal udøve budgetdisciplin og mere selvkontrol på statsstøtteområdet i samarbejde med Kommissionen.

Således foreslås det materielle anvendelsesområde for bemyndigelsesforordningen og den generelle gruppefritagelsesforordning udvidet for at overlade mere ansvar til medlemsstaterne for udformning af de konkrete støtteforanstaltninger indenfor definerede rammer.

Forslagene har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj til politisk enighed.

2. Baggrund

Kommissionen har den 8. maj 2012 fremlagt en meddelelse med en plan for modernisering af EU's statsstøttepolitik og statsstøtteregler (statsstøttereformen). Planen er indtil udgangen af 2013 at forenkle og samordne de 37 eksisterende sæt af statsstøtteregler, at etablere lettere og hurtigere statsstøtte-procedurer og at intensivere samarbejdet mellem Kommissionen og medlemsstaternes myndigheder.

Det cypriotiske formandskab vedtog formandskabskonklusioner til støtte for statsstøttereformen på Rådsmødet (ECOFIN) den 13. november 2012 efter en redegørelse fra Kommissionen.

Kommissionen fremlagde 5. december 2012 forslag til to retsakter. Disse er forslag om ændring af Rådets Forordning Nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (procedureforordningen)¹ og forslag om ændring af Rådets forordning Nr. 994/98 af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 92 og 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte (bemyndigelsesforordningen)². Forslagene vil skulle vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.

Der vil således være tale om to forordningsforslag, der vil skulle vedtages med hjemmel i TEUF³ art. 109. De øvrige 35 retsakter, der skal revideres, er en række forslag til Kommissions forordninger og meddelelser om godkendelsespraksis for statsstøtte, der er forenelig med det indre marked. Disse vil blive vedtaget af Kommissionen efter konsultation af medlemsstaterne, herunder ved multilaterale møder, og med hjemmel i TEUF art. 108.

Reformen var, på baggrund af vicepræsident Almunias præsentation af reformens væsentligste elementer, genstand for en politisk drøftelse på rådsmøde (konkurrenceevne) den 10. december 2012. Der var generel opbakning til at udvide gruppefritagelsesforordningen, og samtidig en fælles forståelse mellem Kommissionen og medlemsstaterne af, at kontrollen med statsstøtte ikke skal svækkes og at reformen kræver en mere konsekvent implementering og håndhævelse fra de enkelte medlemsstaters side.

¹ Bruxelles, 5.12.2012 COM(2012) 725 2012/0342 (NLE) Forslag til RÅDETS FORORDNING om ændring af Rådets Forordning (EF) Nr 659/1999

² Bruxelles, den 5.12.2012 COM(2012) 730 final 2012/0344 (NLE) Forslag til RÅDETS FORORDNING om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 994/98

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0047:0200:da:PDF>

Yderligere gennemførte ministrene en frokostdrøftelse af statsstøttereformen på Rådsmødet (konkurrenceevne) den 19. februar 2013, hvor opbakningen til statsstøttereformen blev bekræftet.

3. Formål og indhold

Statsstøttereformens formål er, at Kommissionen skal fokusere ressourceanvendelsen på store konkurrenceforvridende sager, og at medlemsstaternes myndigheder i de øvrige sager skal udøve selvkontrol i samarbejde med Kommissionen. Der sigtes ydermere efter at statsstøttelepolitikken fremover i højere grad understøtter budgetdisciplin og effektiv anvendelse af de offentlige ressourcer hos medlemsstaterne.

Der lægges op til, at statsstøtten i medlemsstaterne målrettes horisontale formål, som investering i forskning, udvikling og innovation, fremme af klimamål, grøn omstilling og den grønne økonomi, at skabe lettere adgang til finansiering for små og mellemstore virksomheder, og at skabe øget økonomisk og social samhørighed i EU.

Kommissionen har til hensigt at revidere forenelighedsreglerne for statsstøtte og bringe dem i overensstemmelse med fælles principper. Formålet med denne tilgang er at forbedre rammerne for forenelighed og etablere ensartethed i de forskellige retningslinjer og gruppefritagelser.

Kommissionen har i øvrigt lovet at forelægge medlemsstaterne en meddelelse om statsstøttebegrebet med en uddybende beskrivelse af blandt andet hvornår der er tale om støtte og ikke-støtte, økonomisk aktivitet, det markedsøkonomiske investorprincip og begrebet infrastruktur.

Procedureforordning

Kommissionen foreslår at effektivisere behandlingen af klager således at klager kun kan fremsendes til Kommissionen på et dertil indrettet klageskema, hvoraf en række obligatoriske oplysninger skal fremgå, ligesom Kommissionen fremadrettet skal have mulighed for at afslutte klager uden at træffe en egentlig afgørelse i sagen, i sager som Kommissionen efter dialog med klager ikke finder, er velbegrundede.

Kommissionen foreslår en formalisering af samarbejdet mellem Kommissionen og de nationale domstole, på samme måde som det gælder indenfor konkurrenceområdet^{4,5}

⁴ Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82.

Forslaget indebærer, at de nationale domstole kan anmode Kommissionen om en udtalelse i sager vedrørende statsstøtte, ligesom Kommissionen, som på konkurrenceretsområdet, af egen drift kan afgive skriftlige og, hvis domstolen tillader det, mundtlige udtalelser i sager vedrørende statsstøtte. Kommissionen kan til brug herfor anmode de nationale domstole om at udlevere eller sikre overbringelsen af alle relevante dokumenter til Kommissionen.

Kommissionen foreslår, at den i forbindelse med den såkaldte ”formelle undersøgelsesprocedure”, kan kræve enhver relevant information til brug for behandling af konkrete sager udleveret fra en virksomhed, en gruppe af virksomheder eller en medlemsstat, under hensyntagen til princippet om proportionalitet og at oplysningerne kan være tavshedsbelagt. Kommissionen vil i forbindelse hermed få beføjelser til i enkelte særlige tilfælde at pålægge virksomhederne bøder, hvis informationen ikke udleveres.

Endelig indebærer forslaget, at Kommissionen kan igangsætte sektorundersøgelser eller undersøgelse af et specifikt støtteinstrument og til brug herfor kræve enhver relevant information fra en virksomhed, en gruppe af virksomheder eller en medlemsstat.

Bemyndigelsesforordning

Kommissionen foreslår, at den får adgang til at udvide Kommissionens Forordning nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (gruppefritagelsesforordningen) med ti nye kategorier af støtte. Dette vil medføre, at antallet af støtteforanstaltninger, som skal notificeres til Kommissionen begrænses.

- Innovation
- Kultur og bevarelse af kulturarven
- Kompensation for skader forårsaget af naturkatastrofer
- Kompensation for skader forårsaget af visse ugunstige vejsituationer inden for fiskerisektoren
- Skovbrug og fremme af de produkter i fødevaresektoren, der ikke er anført i traktatens bilag I
- Bevarelse af havets biologiske ressourcer
- Amatørsport

⁵ Dette samarbejde har på statsstøtteområdet indtil nu alene været beskrevet i meddelelse fra Kommissionen om de nationale domstoles håndhævelse af statsstøttereglerne (2009/C 85/01).

- Beboere i afsidesliggende områder til transportformål, når støtten er af social karakter og ydes uden forskelsbehandling med hensyn til transportselskab
- Samordning af transportvæsenet eller godtgørelse for visse forpligtelser, der har sammenhæng med begrebet offentlig tjenesteydelse, jf. traktatens artikel 93
- Basal bredbåndsinfrastruktur eller små individuelle infrastrukturforanstaltninger vedrørende næste-generationsnet (NGA-net) i områder, hvor der enten ikke findes en sådan infrastruktur, eller hvor det ikke er sandsynligt, at der udvikles en sådan infrastruktur i nær fremtid, samt bredbåndsrelateret bygge og anlægsarbejde og passiv bredbåndsinfrastruktur.

Derudover indeholder forslaget en ændring i måden at beregne og angive støtteniveauet på, samt bestemmelser om, at de oplysninger som tilgår Kommissionen i forbindelse med igangsættelse af initiativer under gruppefritagelsesforordningen fremadrettet skal offentliggøres på Kommissionens hjemmeside frem for i Det Europæiske Unions Tidende.

Forslaget indebærer også, at statsstøtte til transportsektoren i henhold til EUF-traktatens artikel 93 gruppefritages og at Kommissionen derved bemyndiges til at fastlægge de nærmere regler for denne undtagelse. Som konsekvens heraf vil artikel 9 i PSO-forordningen⁶ udgå.⁷

Kommissionen vil forelægge et non-paper om amatørsport og kultur, som vil uddybe, hvorledes støtteforanstaltninger under disse kategorier omfattes af begrebet økonomisk aktivitet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF art. 109 høres. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Forslagene til ændring af procedureforordningen og bemyndigelsesforordningen berører ikke nærhedsprincippet. Statsstøttereglerne er i henhold til Trakta-

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23. oktober 2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej

⁷ PSO-forordningens artikel 9⁷ fritager i dag kompensationer for offentlig trafikbetjening i forbindelse med drift af offentlig personbefordring eller overholdelse af takstforpligtelser pålagt ved generelle regler, der ydes i overensstemmelse med denne forordnings bestemmelser for anmeldelseskravet i EUF-traktatens artikel 108 stk. 3.

ten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde art. 108 underlagt Kommissionens enekompetence under kontrol af EU-domstolen.

6. Gældende dansk ret

Forslaget til moderniseringen af statsstøttereglerne vil ikke direkte berøre dansk lovgivning, idet området er reguleret af EU-traktatens bestemmelser og derfor ikke implementeret i dansk ret. Dansk ret og lovinitiativer skal følge retspraksis på statsstøtteområdet, hvilket håndhæves af Kommissionen og EU-Domstolen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslagene forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark og EU. De samlede konsekvenser af statsstøttereformen vurderes at kunne være et mere velfungerende indre marked med øget konkurrence, vækst, beskæftigelse og bedre konkurrenceevne, lettere procedurer og færre administrative byrder, ligesom konkurrenceforvridende statsstøtte vil kunne begrænses.

Herudover forventes det, at Kommissionen gennem effektiviseringen af klagesystemet får frigjort ressourcer, som kan anvendes til behandlingen af mere komplekse sager med større betydning for konkurrencen på det indre marked.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslagene til de to rådsforordningerne om – procedure, og - bemyndigelse forventes ikke umiddelbart at have væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Der kan dog forudses, at virksomheder som noget nyt i mindre omfang vil kunne forpligtes til at afgive visse oplysninger om virksomheden og det marked virksomheden opererer på til Kommissionen i forbindelse med kontrolforanstaltninger.

Kommissionen har på baggrund af en analyse af hidtidige statsstøttesager angivet, at den alene forventer at anvende adgangen til ialt på EU niveau at indhente information om forskellige markeder og brancher i 12 til 15 tilfælde om året.

10. Høring

Forslagene til procedureforordningen og bemyndigelsesforordningen har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål med frist den 21. december 2012, ligesom de har været drøftet på et møde i specialudvalget den 08.04.2013. Der er indkommet høringssvar fra Danske Havne, Dansk Industri og Danske Maritime.

Dansk Industri støtter generelt, at Kommissionen med ændringsforslaget til procedureforordningen revurderer de eksisterende kontrol- og klagemekanismer, og at Kommissionens samarbejde med de nationale domstole opjusteres. Dansk Industri støtter, at der kan indhentes markedsinformation fra virksomheder, men ikke at Kommissionen kan udstede bøder til de virksomheder, som ikke bidrager med de efterspurgte informationer. Dansk Industri foreslår derudover at indføre en form for ”høringsofficer” på linje med fusions- og konkurrenceområdet og at der indføres sanktioner overfor medlemsstaterne for overtrædelse af statsstøttere reglerne.

Danske Maritime støtter generelt forslaget, men insisterer at adgangen til at kræve oplysninger fra virksomheder ikke bør gælde i situationer, hvor virksomheden ikke er i besiddelse af den ønskede oplysning eller er underlagt tavshedsforpligtelser. Derudover ønsker Danske Maritime, at klager i statsstøttesager gives en partslignende status i sagen.

Danske Havne er generelt tilfreds med ændringsforslaget til bemyndigelsesforordningen om at udvide gruppefritagelsen til naturkatastrofer og bevaring af maritime biologiske ressourcer, men efterspørger klarere regler for statsstøtte til havne.

Dansk Industri støtter ligeledes muligheden for at yde statsstøtte i forbindelse med naturkatastrofer og social støtte til beboere i afsidesliggende områder til transportformål. Dansk Industri er dog som udgangspunkt forbeholden overfor en større udvidelse af bemyndigelsesforordningen, da dette kan lede til en stigning i omfanget af den støtte, som Kommissionen ikke på forhånd skal kontrollere.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På Rådsmødet (konkurrenceevne) den 30. maj 2012 under det danske EU-formandskab blev Kommissionens forslag til en statsstøttereform præsenteret under punktet eventuelt. Der var på mødet opbakning til Kommissionens forslag, hvilket også var den generelle holdning i forbindelse med den politiske drøftelse på Rådsmødet (konkurrenceevne) den 10. december 2012, og Rådets (konkurrenceevne) frokostdrøftelse den 19. februar 2013.

I øjeblikket pågår der forhandlinger af de to forslag til rådsforordninger på en række rådsarbejdsgruppemøder . Hele moderniseringsinitiativet til statsstøttereformen skal ses som en samlet pakke, som medlemsstaterne vil anvende som en platform til at forhandle ud fra på hver enkelt retsakt.

Kommissionens samt medlemslandenes prioriteringer skal således identificeres, så Danmark kan få en pejling om og arbejde med de rette forudsætninger for at fremme danske nøglesager.

Procedureforordning

På foranledning af medlemsstaternes delegationer har Formandskabet udarbejdet forslag til kompromistekst, som i høj grad imødekommer medlemsstaternes forbehold i forhold til forordningen.

En række medlemsstater har rejst kritik af, at Kommissionens adgang til at indhente information direkte fra virksomhederne kan være i strid med TEUF art. 108, hvorefter statsstøtte er et bilateralt forhold mellem Kommissionen og medlemsstaterne. Kommissionen har givet udtryk for, at den er åben overfor mere gennemsigtighed for medlemsstaterne og proportionalitet i forslaget.

En række medlemsstater har haft indvendinger mod tidsrammen for behandling af forslaget og ønsker i øvrigt at forældelsesfristen for ulovlig støtte gøres kortere. Kommissionen har givet udtryk for, at man vil overveje dette i lyset af et samlet kompromis.

Bemyndigelsesforordning

Der er blandt medlemsstaterne generel opbakning til at udvide bemyndigelsesforordningen, som Kommissionen har foreslået, men flere medlemsstater ønsker at tilføje yderligere kategorier. Kommissionen har indtil videre argumenteret, at de nuværende kategorier under bemyndigelsesforordningen og gruppefritagelsen er brede nok til at favne medlemsstaternes ønsker. Formandskabet og flere medlemsstater ønsker ”infrastruktur” indført som en særlig gruppefritaget kategori. Kommissionen er ikke positivt indstillet overfor at medtage ”infrastruktur” under bemyndigelsesforordningen og gruppefritagelsesforordningen på baggrund af den manglende erfaring i den nuværende udvikling i retspraksis.

Medlemsstaterne har udvist utilfredshed med, at statsstøtte til transportsektoren i henhold til EUF-traktatens artikel 93 gruppefritages og at artikel 9 i PSO-forordningen udgår.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter moderniseringsinitiativet, og er enig i målet om at bidrage til vækst, arbejdspladser, grøn omstilling og konkurrenceevne, samt øget budgetdisciplin og fremme en effektiv anvendelse af offentlige midler.

Regeringen vil arbejde for at statsstøttere reglerne simplificeres og gøres mere gennemsigtige, samt at der sker en hurtigere behandling af sager. Regeringen støtter derfor, at Kommissionen prioriterer ressourcer på større konkurrenceforvridning tilfælde. Ydermere er der behov for fortsat at have en fast statsstøttekontrol i Den Europæiske Union og at medlemsstaternes myndigheder fortsat skal have beføjelse til at behandle sager og udøve selvkontrol baseret på en fælles strategi og klare forpligtelser for de nationale myndigheder.

Regeringen støtter, at statsstøtte målrettes mod horisontale mål af fælles interesse for EU, som investering i forskning, udvikling, innovation, miljø og beskæftigelse. Dette omfatter at stimulere vækst, beskæftigelse, adgang til risikovillig kapital og støtte til fremme af samhørighed, regional udvikling samt fremme af forskning og innovation, klima og miljømål, herunder grøn omstilling.

Procedureforordning

Regeringen støtter generelt forslaget til procedureforordning og har udtrykt sin støtte til indførelsen af en obligatorisk klageformular i håb om at det vil forenkle og effektivisere klagebehandling og derved mindske mængden af klager.

For så vidt angår forslaget om at give Kommissionen adgang til at afgive indlæg under nationale domstoles retssager om statsstøtte og kræve materiale udleveret til brug herfor (artikel 23 a) rejser dette bl.a. spørgsmål om forholdet til rammerne for indtræden i retssager (hoved- og biintervention), fremlæggelse af processtof for retten og adgangen for udenforstående til indsigt i sagens dokumenter. Statsstøtteområdet er dog – ligesom konkurrenceretsområdet – et kerneområde i EU-samarbejdet, og forslaget til artikel 23 a svarer til Kommissionens adgang til at indtræde i nationale retssager på konkurrenceretsområdet.

Fra regeringens side vil der i de videre forhandlinger blive lagt vægt på at sikre, at den foreslåede artikel 23 a fastholdes som en snæver undtagelse til de almindelige regler om indtræden i retssager. Der vil endvidere blive lagt vægt på, at Kommissionens beføjelser til at afgive indlæg i retssager om statsstøtte ikke må blive en hindring for den fornødne fremdrift i verserende retssager.

Regeringen støtter, at Kommissionen får direkte adgang til markedsinformation fra virksomheder, da mere viden vil hjælpe med at løse sager og skabe klarhed på områder, hvor sager kan opstå. Regeringen arbejder for, at virksomheder kun skal udlevere informationer, som er let tilgængelige for dem og at de informationer, som udveksles mellem Kommissionen og virksomhederne også udleveres til den pågældende medlemsstat for at sikre gennemsigtighed.

Regeringen har taget forbehold overfor Kommissionens forslag om at få beføjelser til at sanktionere virksomheder med bøder, hvis de ikke bidrager med de efterspurgte informationer. Regeringen lægger vægt på, at denne mulighed begrænses i videst muligt omfang og kun anvendes i de tilfælde, hvor dette er proportionalt og et egnet instrument til at opnå det ønskede formål, samt hvor virksomheden ifalder ansvar på groft uagtsomt eller forsætligt grundlag.

Bemyndigelsesforordningen

Regeringen bakker op om forslaget om at udvide bemyndigelsesforordningen med nye kategorier for at lette muligheden for at yde støtte til horisontale formål i fælles europæisk interesse.

Regeringen vil arbejde for, at amatørsport indgår i forslaget til bemyndigelsesforordning under forudsætning af, at aktiviteterne tilknyttet amatørsport kan anses for økonomisk aktivitet, eller opfylder de af Kommissionen opstillede kriterier for kompatibilitet til at gruppefritages. Der påtænkes her særlig støtteordninger rettet mod den del af idrætssektoren, der er båret af foreninger og frivillige.

Regeringen er af den holdning at støtte til offentlig trafikbetjening er fritaget for den almindelige anmeldelsespligt af statsstøtte, jf. artikel 9 i PSO-forordningen. Regeringen støtter derfor ikke at dette område omfattes af Bemyndigelsesforordningen, eftersom der med statsstøtte til PSO er tale om meget store beløb, som ikke er egnet til at være omfattet af en Bemyndigelsesforordning, hvis primære anvendelsesområde er mindre støtteordninger. Det er derfor regeringens bekymring, at Kommissionen ved senere ændringer kan gøre det mere kompliceret at give statsstøtte til PSO-trafik. Således kan regeringen tværtimod se en fordel ved at have reglerne vedr. PSO-trafik samlet i den samme forordning, PSO-forordningen.

Regeringen er derfor imod, at fritagelse for anmeldelse om compensationer for offentlig trafikbetjening i forbindelse med drift af offentlig personbefordring eller overholdelse af takstforpligtelser (PSO) omfattes af Bemyndigelsesforordningen.

Regeringen støtter ikke, at infrastruktur skal gruppefritages på nuværende tidspunkt på grundlag af den aktuelle udvikling i retspraksis.

Kommissionen har 11. marts 2013 forelagt et arbejdsdokument om energi og miljø statsstøtte retningslinjer 2014-2020 hvilket medfører, at der er be-

hov for at sikre juridisk klarhed og undgå diskrepans mellem de fremtidige retningslinjer og bemyndigelsesforordning og den generelle gruppefritagelsesforordning. Regeringen foreslår derfor, at “Energi infrastruktur og energiforsyning” indføres som en gruppefritaget kategori i bemyndigelsesforordningen.

På denne baggrund bakker regeringen op om de overordnede mål i og initiativerne til gennemførelse af statsstøttereformen.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

3. Modernisering af EU's copyright lovgivning

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 18. december 2012 meddelelsen "Indhold på det digitale indre marked", KOM (2012) 789.

Meddelelsens formål er ifølge Kommissionen at sikre, at reguleringen af ophavsret i EU forbliver egnet til dens formål i et digitalt miljø. Det første spor er en struktureret dialog mellem interessenter, der har til opgave at gennemføre effektive markedsbaserede løsninger. Det andet spor er en afslutning af Kommissionens igangværende indsats for at revidere og modernisere EU's lovgivningsmæssige rammer for ophavsret.

Den 31. januar 2013 offentliggjorde Kommissionen rapporten "Anbefalinger på baggrund af mediation om afgifter på privatkopiering og repografi", der er udarbejdet af António Vitorino.

Rapporten indeholder en række anbefalinger om indretningen af et fremtidigt system for kompensation til rettighedshaverne for, at medier, hvorpå der kan lagres fx lyd eller film, kan bruges til privatkopiering af ophavsretligt beskyttet materiale.

Meddelelsen er på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2013 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Vitorino-rapporten er på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2013 med henblik på præsentation fra António Vitorino og udveksling af synspunkter.

2. Baggrund

2.1. Kommissionens meddelelse om indhold på det digitale indre marked

Kommissionen offentliggjorde den 18. december 2012 meddelelsen "Indhold på det digitale indre marked", KOM (2012) 789.

Meddelelsen indeholder to parallelle spor, der planlægges gennemført i løbet af den nuværende Kommissions embedsperiode med henblik på at sikre, at reguleringen af ophavsret i EU forbliver egnet til dens formål i et digitalt miljø. Det første spor er en struktureret dialog mellem interessenter, der har til opgave at gennemføre effektive markedsbaserede løsninger. Processen blev iværksat på et indledende plenarmøde i begyndelsen af 2013, og der er efterfølgende nedsat fire arbejdsgrupper, der skal fortsætte arbejdet og

rapportere tilbage til plenarforsamlingen midtvejs og i fjerde kvartal af 2013.

Det andet spor er en afslutning af Kommissionens igangværende indsats for at revidere og modernisere EU's lovgivningsmæssige rammer for ophavsret.

2.2. Vitorino-rapporten

Den 31. januar 2013 offentliggjorde Kommissionen rapporten ”*Anbefalinger på baggrund af mediation om afgifter på privatkopiering og repografi*”, der er udarbejdet af António Vitorino.

António Vitorino afholdt i april-august 2012 en række konsultationer med interessenter, herunder forbrugere, rettighedshavere, forvaltningsselskaber og relevante dele af industrien. På baggrund heraf har Vitorino udarbejdet rapporten, som indeholder Vitorinos egne vurderinger og forslag. Der er således ikke tale om forslag fra Kommissionen.

3. Formål og indhold

3.1. Kommissionens meddelelse om indhold på det digitale indre marked

I vækst- og beskæftigelsespagten fra juni 2012 understregede stats- og regeringscheferne bl.a. behovet for foranstaltninger for at skabe et velfungerende digitalt indre marked inden 2015, vigtigheden af at modernisere Europas ophavsretsordning og lettelsen af licensudstedelse, samtidig med at der sikres et højt niveau af beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, og at der tages hensyn til den kulturelle mangfoldighed.

I følge meddelelse vil Kommissionen arbejde på to parallelle tiltag. På den ene side vil den afslutte sin igangværende indsats for at revidere og modernisere EU's lovgivningsmæssige rammer for ophavsret. Sideløbende hermed vil Kommissionen påbegynde håndteringen af en række punkter, hvor hurtige fremskridt er nødvendige og mulige. Således vil en struktureret dialog med interessenterne under betegnelsen "Licensing Europe" blive iværksat af Kommissionen.

"Licensing Europe" vil omfatte fire sideløbende arbejdsstrenger:

- Grænseoverskridende adgang og tjenesteydelsesportabilitet, streng
- Brugerskabt indhold og licensudstedelse for private brugere af beskyttet materiale, streng
- Den audiovisuelle sektor og kulturarvsinstitutioner
- Tekst- og datamining.

Deltagerne vil udgøre repræsentanter for rettighedshaverne og licensudstedelsesorganerne, de kommercielle og ikke-kommercielle brugere af beskyttet indhold såvel som internetbrugerne.

i) Grænseoverskridende adgang og tjenesteydelsesportabilitet

De tjenesteydere, der er interesserede i at tilbyde deres tjenester til forbrugere i hele EU, skal sørge for, at de har sikret alle nødvendige rettigheder i den medlemsstat, hvor de ønsker at udbyde deres tjenester. Licensudstedelse for både multiterritoriale og enkelte områder er mulig, afhængigt af sektoren, tjenesteyderen og rettighedsindehaveren. Men distributionen af indhold er ofte begrænset til en enkelt eller nogle få medlemsstater (f.eks. ved hjælp af geoblocking).

Kommissionens mål er at fremme den grænseoverskridende onlineadgang og "portabiliteten" af indhold på tværs af EU's grænser. For at drage fordel af nyudviklinger, som f.eks. cloud computing, ønsker Kommissionen tillige at fremme den grænseoverskridende lovlige adgang til cloud-opbevaret indhold og tjenester.

ii) Brugerskabt indhold og licensudstedelse for private brugere af beskyttet materiale

Kommissionens mål er at øge gennemsigtigheden og sikre, at slutbrugerne har større klarhed over lovlige og ulovlige anvendelse af beskyttet materiale og lettere adgang til lovlige løsninger. Parallelt hermed har små brugere af indhold som f.eks. små virksomheder, som ønsker at bruge billeder eller musik på deres websteder, svært ved at identificere, hvordan licenser for begrænset anvendelse af beskyttet indhold erhverves.

Ifølge meddelelsen bør man søge at sikre, at slutbrugerne nyder godt af lettere adgang til og større klarhed over, hvad der er lovlige og ulovlige anvendelse af beskyttet materiale. Med henblik herpå bør rækkevidden og omfanget af "et-kliks"-licensudstedelsesinitiativer i EU fastlægges.

iii) Den audiovisuelle sektor og kulturarvsinstitutioner

Ifølge meddelelsen er det fortsat vanskeligt for onlinetjenesteudbydere at opbygge kataloger over europæiske film med henblik på onlineadgang, navnlig dem, der ikke længere fremstilles og sælges. Kommissionens mål er at lette onlineadgangen til film i EU både til kommercielle formål og ikke-kommercielle kulturelle og uddannelsesmæssige formål.

iv) Tekst- og datamining

Tekst- og datamining kræver på nuværende tidspunkt kontraktmæssige aftaler mellem brugerne (f.eks. typisk forskningsinstitutioner) og rettighedshaverne (f.eks. udgivere af videnskabelige tidsskrifter) for at opstille retningslinjer for den tekniske adgang til relevante datasæt.

Kommissionens mål er at fremme en effektiv anvendelse af tekst- og datamining i videnskabeligt øjemed.

Sideløbende med den strukturerede dialog vil Kommissionen afslutte sin igangværende revision af EU's ophavsretlige regelværk, der er baseret på markedsundersøgelser, konsekvensanalyser og udarbejdelse af retsakter med henblik på en afgørelse i 2014 om fremsættelse af de deraf følgende lovgivningsmæssige forslag.

3.2. Vitorino-rapporten

Rapporten har som hovedformål at facilitere de fremtidige diskussioner vedrørende privatkopiering og afgifter på eksemplar fremstilling. Som nævnt indeholder rapporten Vitorinos egne vurderinger.

Rapporten er opdelt i to dele.

I den første del vurderes det, i hvilket omfang der fortsat er behov for afgifter som kompensation for privatkopiering.

På baggrund heraf vurderes det i anden del, om det nuværende afgiftssystem i EU er tidssvarende.

I slutningen af de to dele fremkommer António Vitorino med anbefalinger til, hvordan det nuværende afgiftssystem kan revideres.

3.2.1. Afgifter som kompensation for privatkopiering.

Det fremgår af rapporten, at forbrugere i højere grad end tidligere efterspørger forretningsmodeller, hvor der kan opnås adgang til et stort katalog af materiale, og hvor dette materiale kan tilgås fra mange forskellige medier. Der er således et ønske fra forbrugerne om, at der kan ske en omfattende privatkopiering af beskyttede værker.

Der er på nuværende tidspunkt en række serviceudbydere, der udbyder sådanne services i enten streaming- eller downloadformat. I disse tilfælde har serviceudbyderen almindeligvis indhentet samtykke fra rettighedshaverne, der også dækker den omfattende privatkopiering, der sker hos de enkelte forbrugere.

Rapporten kortlægger, at afgifter for eksemplar fremstilling normalt er pålagt virksomheder ved fremstilling eller import af indretninger, hvorpå der kan optages lyd eller billeder, som fx CD'er. Denne afgift har normalt til formål at kompensere rettighedshaverne for privatkopiering på områder, hvor det er svært for rettighedshaveren at kontrollere kopieringen.

Hvis forbrugerne skal betale for privatkopieringen ved køb af servicen, og hvis der skal betales afgifter for eksemplar fremstilling, konkluderer rapporten, at det vil kunne betyde, at rettighedshaverne kompenseres ”dobbel” for privatkopieringen.

Af rapporten fremgår, at det bør klargøres, at såfremt en forbruger laver en privatkopi på baggrund af en aftale, bør der ikke samtidig afkræves afgift for eksemplar fremstillingen.

Det foreslås, at der fremover kun bør betales afgift i det land, hvor den endelige kopiering sker og ikke i det land, hvor mediet første gang importeres eller fremstilles. Dette for at sikre at afgiften pålægges i det land, hvor kopieringen sker. Det foreslås videre, *at* det skal være detailhandlere og ikke importører eller fremstillere af medier, der skal betale afgiften, *at* der ikke pålægges afgifter på salg til professionelle aktører, men kun på salg til private, da professionelle aktører almindeligvis ikke kopierer til privat brug, *at* detailhandlere forpligtes til at oplyse forbrugerne om afgiften, og *at* der fastsættes visse minimumsregler med hensyn til afgiftsfastsættelsen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen og Vitorino-rapporten har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen og Vitorino-rapporten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen og Vitorino-rapporten har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Meddelelsen og Vitorino-rapporten har ikke været sendt i høring.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

11.1. Vitorino-rapporten

Det generelle billede er, at medlemslandene ikke på nuværende tidspunkt har taget konkret stilling til rapportens indhold. Flere medlemslande har påpeget, at der er elementer i rapporten, der er uklare, men at de ser rapporten som et godt udgangspunkt for fremtidige drøftelser.

12. Regeringens generelle holdning

Fra regeringens side støtter man generelt initiativer, som styrker det digitale indre marked og som har til hensigt at skabe vækst og styrke EU's konkurrenceevne.

For så vidt angår Kommissionens meddelelse om indhold på det digitale indre marked finder regeringen det positivt, at der af frivillighedens vej forsøges at opnå løsninger, førend der lovgives på et område. Regeringen støtter derfor den strukturerede dialog mellem interessenter, der har til opgave at gennemføre effektive markedsbaserede løsninger.

Regeringen hilser Vitorino-rapporten velkommen som et godt udgangspunkt for fremtidige drøftelser på området.

Det er regeringens holdning, at den danske blankmedieordning er velfungerende, og at der ikke på nuværende tidspunkt er tilstrækkelig evidens til at foretage konkrete ændringer i ordningen eller brugbare alternativer til denne. Såfremt der på baggrund af Vitorino-rapporten bliver foreslået konkrete tiltag for harmonisering af afgifter for eksemplarfremstilling, er det regeringens holdning, at konsekvenserne af disse tiltag skal undersøges nøje.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

4. Industripolitik

Nyt notat

1. Resumé

Det irske formandskab forventes på rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2013 at orientere om europæisk industripolitik som optakt til mødet i Det Europæiske Råd den 28.-29. juni, der forventes at omhandle bl.a. konkurrenceevne og industripolitik.

Punktets nærmere indhold kendes endnu ikke, men det er forventningen, at punktet bl.a. vil have fokus på, hvordan europæisk industri kan bidrage til at skabe vækst og jobs i Europa.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2013 til orientering og udveksling af synspunkter.

2. Baggrund

Indsatsen vedrørende europæisk industripolitik er forankret i EU2020 flag-skibsinitiativet vedrørende industripolitik, "En integreret industripolitik for en globaliseret verden" (KOM(2010)614), der blev fremsat i 2010 som et led i Europa2020 strategien.

Kommissionen har endvidere den 10. oktober 2012 fremsat meddelelsen "En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning" (KOM(2012)582).

3. Formål og indhold

Punktets nærmere indhold kendes endnu ikke, men det er forventningen, at punktet bl.a. vil have fokus på, hvordan europæisk industri kan bidrage til at skabe vækst og jobs i Europa.

Formålet med Kommissionens meddelelse "En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning" (KOM(2012)582) er at sikre en genopretning af den europæiske industri, således at den i 2020 udgør 20 procent af BNP mod 16 procent i dag.

På denne baggrund foreslår Kommissionen en ajourført EU industripolitik baseret på fire elementer, hhv.

- investeringer i innovation
- bedre markedsbetingelser

- adgang til finansiering og kapital og
- menneskelige ressourcer og kapital.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Ikke relevant.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ikke relevant.

10. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring, da der ikke er modtaget et dokument til drøftelsen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De andre medlemsstaters holdninger kendes endnu ikke.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen er enig i, at europæisk industri har en central rolle at spille ift. at skabe vækst og jobs i Europa. Regeringen støtter målet om, at der skal ske en genoplivning af den europæiske industri og skabes flere produktionsarbejdspladser i Europa.

Det er regeringens opfattelse, at EU's industripolitik bør sikre bedre rammevilkår for europæisk industri via et velfungerende indre marked samt ved at styrke vækstvilkårene på områder, hvor europæisk industri har særlige styrker og potentiale.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Status for Akten for det indre marked I og II

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionens Akten for Det Indre Marked I og II indeholder begge 12 nøgleinitiativer på det indre marked, der skal bidrage til at fremme væksten i Europa. Akten for det indre marked I og II blev offentliggjort af Kommissionen henholdsvis april 2011 og oktober 2012.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2013 til status ved formandskabet.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde henholdsvis den 13. april 2011 og den 3. oktober 2012 Akten for Det Indre Marked (KOM(2011) 206), og Akten for Det Indre Marked II (KOM(2012) 573).

De udgør et centralt element i Kommissionens arbejde med at relancere det indre marked.

3. Formål og indhold

Det indre marked står centralt i bestræbelserne på at skabe ny vækst og beskæftigelse i Europa. Som led i relanceringen af det indre marked har Kommissionen offentliggjort Akten for Det Indre Marked I og II, hvori de samlet set peger på 24 nøgleinitiativer, der skal være med til at fremme væksten og beskæftigelsen i EU.

Kommissionen har i perioden 2011-2012 fremsat forslag for alle 12 nøgleinitiativer i Akten for det Indre Marked I. Der er opnået enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet vedrørende seks af initiativerne. Der er opnået enighed i Rådet om tre af initiativerne, som nu forhandles mellem Rådet og Europa-Parlamentet. De sidste tre initiativer forhandles fortsat i Rådet.

Initiativer, hvor der er opnået enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet:

- Et indre marked for venture kapital
- Enhedspatent og patentdomstol
- Alternativ og online tvistløsning i forbrugersager
- Revision af det europæiske standardiseringssystem
- Socialøkonomiske investeringsfonde
- Revision af regnskabsdirektiverne

Initiativer, hvor der er opnået enighed i Rådet:

- Connecting Europe Faciliteten, transport-, energi og digital infrastruktur
- Revision af udbudsdirektiverne
- Revision af anerkendelsesdirektivet

Initiativer, der fortsat forhandles i Rådet:

- E-signatordirektivet
- Revision af energibeskatning
- Udstationeringsdirektivet

Kommissionen har indtil videre fremsat forslag til otte af nøgleinitiativerne i Akten for Det Indre Marked II. Det drejer sig om følgende:

- Den fjerde jernbanepakke
- Handlingsplan for gennemførelsen og håndhævelsen af den tredje energi-pakke
- Modernisering af EU's konkurslovgivning
- Produktsikkerheds- og markedsovervågningspakken
- Infrastrukturforordningen
- Udvikling af Eures-portalen til et ægte europæisk arbejdsformidlings- og rekrutteringsredskab
- Grønbog om fremme af langsigtet investering i realøkonomien ved at lette adgangen til langsigtede investeringsfonde
- Forslag om adgang til en basal betalingskonto

De resterende fire initiativer i Akten for Det Indre Marked II er endnu ikke fremsat, men forventes fremsat senest i sommeren 2013. Det drejer sig om følgende initiativer:

- En "Blue Belt"-pakke
- Ny pakke af tiltag til fremskyndelse af oprettelsen af et fælles europæisk luftrum
- Gennemgang af direktivet om betalingstjenester og fremsættelse af forslag om multilaterale interbankgebyrer med henblik på at gøre betalings-tjenester i EU mere effektive
- Forslag om elektronisk fakturering, der gør det til den mest almindelige form for fakturering i forbindelse med offentlige indkøb

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelserne har ikke i sig lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelserne har ikke sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelserne har ikke sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Ikke relevant for så vidt angår statusopfølgningen. Kommissionens to meddelelser Akten for det indre marked I og II har været sendt i høring i EU-specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål i henholdsvis april 2011 og oktober 2012.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel enighed i Rådet om vigtigheden af at få det indre marked til at fungere bedre. Det Europæiske Råd har senest i marts 2013 opfordret til, at behandlingen af initiativerne i Akten for Det Indre Marked I prioriteres, således at de afsluttes hurtigst muligt, og at initiativerne i Akten for Det Indre Marked II fremsættes uden forsinkelse.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt initiativer, som styrker det indre marked, og som har til hensigt at skabe vækst og styrke EU's konkurrenceevne. Landene i EU's indre marked udgør det største marked for danske virksomheders internationale aktiviteter, og et velfungerende indre marked er en forudsætning for vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

Regeringen bakker derfor op om, at der sættes fokus på at få færdigbehandlet alle initiativerne i Akten for Det Indre Marked I, og at Kommissionen opfordres til at fremsætte alle initiativerne i Akten for Det Indre Marked II hurtigst muligt.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Rådskonklusioner om smart regulering

Nyt notat

1. Resumé

Det irske EU-formandskab ønsker at vedtage rådskonklusioner om den fremadrettede indsats for smart regulering i EU som opfølgning på Kommissionens seneste meddelelser om henholdsvis det nye REFIT-program og minimering af reguleringsmæssige byrder for små og mellemstore virksomheder.

Med rådskonklusionerne bakkes der op om en fortsat ambitiøs og målrettet tilgang til smart regulering samt reducere af unødige reguleringsmæssige byrder. Rådskonklusionerne understreger, at de politiske målsætninger med EU-lovgivningen, såsom grundlæggende beskyttelsesniveauer på arbejdsmiljøområdet, ikke må forringes i arbejdet med at reducere de reguleringsmæssige byrder.

Rådskonklusionerne støtter endvidere Kommissionens hensigt om øget brug af evalueringer samt bedre konsekvensanalyser og byder overordnet de seneste to meddelelser fra Kommissionen velkommen. Samtidig opfordres Kommissionen i forlængelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 14.-15. marts 2013 til at styrke indsatsen og fastholde en ambitiøs tidsplan i 2013 for initiativerne under REFIT-programmet.

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 29. maj 2013 til vedtagelse af rådskonklusioner.

2. Baggrund

Det irske EU-formandskab ønsker at vedtage rådskonklusioner om den fremadrettede indsats for smart regulering i EU. Rådskonklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2013.

Det Europæiske Råd har løbende og senest i marts 2013 opfordret Kommissionen til at gøre en yderligere indsats for at reducere unødvendige reguleringsmæssige byrder. Rådskonklusionerne er en opfølgning på Kommissionens seneste meddelelser om henholdsvis "Målrettet EU-regulering", (KOM(2012)746) med særligt fokus på et nyt program for målrettet og effektiv regulering, "REFIT", der skal danne rammen for den fremtidige indsats for smart regulering og implementering af EU-reguleringen i medlemslandene

samt ”Intelligent lovgivning – imødekommelse af de små og mellemstore virksomheders behov” (KOM(2013)122) om en styrket SMV-indsats.

3. Formål og indhold

Med rådskonklusionerne bakkedes der op om en fortsat ambitiøs og målrettet tilgang til smart regulering samt reducere af unødige reguleringsmæssige byrder, idet det samtidig understreges, at de politiske målsætninger med EU-lovgivningen, såsom grundlæggende beskyttelsesniveauer på arbejdsmiljøområdet, ikke må forringes.

Rådskonklusionerne støtter Kommissionens hensigt om øget brug af evalueringer samt bedre konsekvensanalyser og byder overordnet de seneste to meddelelser fra Kommissionen velkommen. Samtidig opfordres Kommissionen i forlængelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 14.-15. marts 2013 til at styrke indsatsen og fastholde en ambitiøs tidsplan i 2013 for initiativerne under REFIT-programmet.

Kommissionen opfordres således til inden sommeren 2013 at offentliggøre resultaterne af den igangværende kortlægningsøvelse, hvor Kommissionen udvælger områder og retsakter med størst potentiale for forenkling.

Kommissionen opfordres samtidig til senest i juni måned 2013 at offentliggøre foreløbige konkrete forslag til udmøntning af konklusionerne fra EU-høringen om de ti mest byrdefulde retsakter for SMV'er.

Kommissionen opfordres også til at offentliggøre de endelige planlagte REFIT-initiativer og forslag i efteråret 2013 med prioritering af resultaterne fra ”top 10”-høringen.

Kommissionen opfordres til i det efterfølgende evalueringsarbejde at overveje, om specifikke kvantitative reduktionsmålsætninger skal undersøges for særlige områder, ligesom Kommissionen opfordres til årlige afrapporteringer i en resultattavle om udviklingen i forslagene under REFIT-programmet.

Kommissionen opfordres ligeledes til inden udgangen af 2013 at offentliggøre resultaterne af en række pilotprojekter vedrørende de såkaldte ”fitness checks”.

Rådskonklusionerne bakker endvidere op om Kommissionens særlige fokus på at indtænke små og mellemstore virksomheders behov i udformningen af EU-lovgivningen blandt andet gennem en styrket anvendelse af SMV-testen og med opfordring til Kommissionen om en konsekvent anvendelse af ”tænk småt først”-princippet. Rådskonklusionerne bakker også op om direkte involvering af slutbrugerne.

Det anerkendes i rådskonklusionerne, at der er tale om et delt ansvar mellem institutionerne og medlemslandene, og der foreslås et øget fokus på udveksling af erfaringer med konsekvensanalyser mellem Kommissionen og medlemslandene, ligesom medlemslandenes deltagelse i evalueringsfasen anbefales.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Rådskonklusionerne har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål. Der er i den forbindelse modtaget følgende bemærkninger:

Dansk Industri (DI) hilser intentionerne i formandskabets konklusioner velkommen, men havde dog gerne set et øget fokus på at inddrage både Kommissionens Højniveaugruppe samt virksomhedernes repræsentanter i det konkrete arbejde for at lette virksomhedernes administrative byrder.

DI foreslår, at man i rådskonklusionerne anerkender, at arbejdet for at identificere overlap og uhensigtsmæssigheder i lovgivningen også inkluderer relevante interessenter og ikke blot EU's institutioner.

DI foreslår ligeledes, at perioden for afrapporteringen via resultattavler formaliseres og specificeres til en gang halvårligt og som minimum en gang årligt.

DI foreslår endvidere, at virksomhedernes organisationer inkluderes i regelforenklingsprocessen.

DI bakker endvidere fuldt ud op om intentionen om faste ikrafttrædelsesdatoer.

Endelig ønsker DI, at medlemslandene i højere grad tilskyndes til at deltage i arbejdet for bedre regler, hvilket vil sige både ex-ante og ex-post målinger, idet DI bemærker, at uden medlemslandenes aktive deltagelse vil kun en brøkdel af fordelene ved indsatsen blive omsat til økonomisk vækst.

Danske Regioner hilser debatten om, hvordan EU-reguleringen smidiggøres, så den i højere grad fremmer konkurrenceevnen blandt virksomheder, velkommen. Danske Regioner bakker ligeledes op om indsatsen for at minimere unødvendige byrder for såvel myndigheder, virksomheder og borgere.

Danske Regioner finder, at smart regulering bør medføre færre administrative byrder også i den regionale erhvervsudvikling, og opfordrer derfor til, at man også inddrager betingelserne for implementeringen af EU's strukturfonde i arbejdet. Danske Regioner opfordrer derfor til, at man i arbejdet med rådskonklusionerne retter opmærksomheden mod betingelserne for administration og implementering af strukturfondsmidlerne med henblik på en forenkling af reglerne, hvormed processen for virksomhederne kan smidiggøres.

FTF er positiv i forhold til fjernelse af unødige administrative byrder, og deltager således også i det nye Virksomhedsforum for Enklere Regler, som regeringen har nedsat.

FTF er imidlertid bekymret for, om tiltag i forbindelse med smart regulering og REFIT vil reducere beskyttelsesniveauet for medarbejderne, særligt for så vidt angår arbejdsmiljøreglerne. FTF peger på, at der er en stor risiko for forringelser i kraft af ordningen om at undtage mikrovirksomheder fra ny EU-lovgivning. FTF mener derfor, at rådskonklusionerne bør understrege, at de videre initiativer skal afbalanceres med hensynet til de grundlæggende beskyttelsesniveauer for arbejdstagerne.

FTF påpeger endvidere, at der i udkastet til rådskonklusioner indgår en henvisning til konsultationer/høringer, hvor der i REFIT-meddelelsen lægges stor vægt på åbne, offentlige høringer. FTF finder, at de offentlige høringer kan være fornuftige nok i visse tilfælde, men at de risikerer at overtrumfe den særlige rolleinddragelse af arbejdsmarkedets parter, jf. traktatens artikel 152, i forbindelse med udvalgsarbejder og høringer af Kommissionens rådgivende udvalg. FTT opfordrer derfor til, at partshøringernes betydning understreges tydeligere i rådskonklusionerne.

Håndværksrådet bakker op om konklusionerne, herunder fokus på initiativer rettet mod EU's små og mellemstore virksomheder. Håndværksrådet savner dog, at der opsættes målbare mål for nettoreduktioner af de administrative byrder i stil med de mål, man tidligere havde i Danmark. Det sker under henvisning til disses effektivitet i forhold til at bevare fokus på problemstillingen, som er af stor vigtighed i bestræbelserne for at skabe vækst i Europa.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at en sikring af konkurrenceevnen for virksomhederne i EU fordrer en indsats i forhold til at eliminere reguleringsmæssige byrder for både medlemslande og virksomheder. Landbrug & Fødevarer finder, at det er vigtigt at have dette fokus i både tilblivelses- og evalueringsfasen og både på EU-niveau og nationalt niveau. Administrative processer skal være effektive, unødige udgifter skal fjernes, og der bør ske en løbende evaluering af både bestående og ny regulering. Landbrug & Fødevarer fokuserer på muligheden for via smart reguleringsdagsordenen at skabe vækst og særligt nye jobs.

Landbrug & Fødevarer hilser Kommissionens REFIT-program velkommen og finder, at der er behov for konkrete og gennemsigtige tiltag samt øjeblikkelig handling, der sikrer håndgribelige byrdereduktioner.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der i forbindelse med udarbejdelse af alle retsakter foretages en vurdering af retsaktens effekt på konkurrenceevnen med en økonomisk værdiansættelse heraf.

Landsorganisationen i Danmark (LO) gentager kritikken fra sit tidligere høringssvar af 21. december 2012 vedrørende Kommissionens meddelelse af 12. december 2012 om "Målrettet EU-regulering" i forhold til Kommissionens ønske om at mindske de reguleringsmæssige byrder for små og mellemstore virksomheder (SMV'er). LO henviser i den forbindelse også til Kommissionens rapport fra 23. november 2011 "Mindskelse af de reguleringsmæssige byrder for SMV'er - Tilpasning af EU's regulering til mikrovirksomheders behov".

LO understreger, at fritagelser af mindre virksomheder især på arbejdsmiljøområdet vil medføre en faktuel deregulering, og at lempelse af regulerings-

mæssige byrder ikke må gå ud over beskyttelsen af arbejdstagerne. LO henviser til den kritik af Kommissionens rapport fra 2011 ikke mindst fra dansk og europæisk fagbevægelses side, hvilken er blevet gentaget løbende. LO henviser til de snævre grænser for at differentiere beskyttelsesniveauet i arbejdsmiljødirektiver udstedt efter traktatens art. 153, stk. 2, ligesom LO påpeger, at målangivelserne i traktatens art. 153, jf. art. 151, begrænser mulighederne for at forringe arbejdsvilkårene i henhold til gældende direktiver.

LO gentager i øvrigt udfordringen vedrørende høring af interessenter og finder det betænkeligt, at parternes formelle høringsret nedtones til fordel for offentlige høringer, idet arbejdsmarkedets parter har en udpræget særstatus i forhold til at blive hørt og konsulteret om social- og arbejdsmarkedspolitikken.

LO forventer, at den danske regering vil arbejde for, at lempelser af administrative byrder ikke må ske på bekostning af arbejdsmiljø eller arbejdsvilkår i øvrigt, og at smart reguleringsindsatsen skal foregå med respekt for formålet med reguleringen.

LO opfordrer endvidere den danske regering til at arbejde for en balanceret tilgang til smart regulering, der fremmer ønsket om at lette administrative byrder for virksomhederne og samtidig respekterer og fastholder princippet om ligebehandling af virksomheder og arbejdstagere i EU.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rådskonklusionerne er generelt blevet positivt modtaget af medlemslandene. Der er bred opbakning til en styrket indsats på området for smart regulering i EU og et ønske om konkrete leverancer fra Kommissionen i nær fremtid.

Der er også enighed om behovet for særligt at fokusere på byrderne for små og mellemstore virksomheder samt om, at grundlæggende beskyttelsesniveauer i lovgivningen ikke må forringes i arbejdet med at reducere reguleringsmæssige byrder.

Der er blandt EU's medlemslande fortsat varierende synspunkter i forhold til, hvor ambitiøs den fremtidige dagsorden for smart regulering i EU bør være.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt arbejdet med forenkling af EU-regulering. Regeringen arbejder for, at der på EU-niveau sikres en sammenhængende indsats for smart regulering, der resulterer i en forenkling af EU-reguleringen.

Regeringen lægger vægt på, at reguleringsmæssige byrder kun vil blive reduceret i de tilfælde, hvor det ikke medfører forringelser af de grundlæggende beskyttelsesniveauer i lovgivningen, herunder særligt på arbejdsmiljøområdet.

Regeringen støtter således, at smart regulering sker ud fra en balanceret tilgang og handler om at øge kvaliteten i reguleringen. En øget kvalitet i reguleringen giver let og smidig administration i virksomhederne og øger deres efterlevelse, hvilket fører til bedre indfrielse af lovgivningens formål.

Regeringen støtter endvidere, at indsatsen for at reducere reguleringsmæssige byrder i EU-regulering kommer til at indeholde et fokus på slutbrugerne af regulering og disses oplevede byrder, blandt andet gennem en forbedring af Kommissionens høringsprocedurer.

Regeringen kan også støtte Kommissionens resultattavle for SMV'er, som holder Kommissionen op på at gennemføre de foreslåede initiativer.

Regeringen finder det endvidere positivt, at Kommissionen generelt fokuserer på SMV'er i lyset af disses store betydning for vækst og jobskabelse i Danmark og Europa.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Forvaltningsdirektivet

Et revideret notat. Ændringer er markeret med fed og kursiv.

1. Resumé

Den 11. juli 2012 offentliggjorde Kommissionen forslag til direktiv om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på online-anvendelse i det indre marked.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 50(2)g, 53 samt 62 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Formålet med direktivforslaget er todelt. Den første del af direktivforslaget har til formål at forbedre forvaltningsselskabernes standarder for styring og gennemsigtighed, således at rettighedshavere kan føre en mere effektiv kontrol med disse og bidrage til at gøre forvaltningen mere effektiv. Den anden del af direktivforslaget har til formål at fremme forvaltningsselskabernes udstedelse af multiterritoriale licenser til ophavsmænds rettigheder til musikværker med henblik på levering af online-tjenester.

Direktivforslaget består af fem hovedafsnit, hvor afsnit II er inddelt i 5 kapitler. Afsnit I indeholder forslagets generelle bestemmelser om forslagets genstand, anvendelsesområde og definitioner. Afsnit II omhandler organisatoriske regler og gennemsigtighedsregler, som finder anvendelse på alle typer forvaltningsselskaber. Afsnit III fastsætter de betingelser, som ophavsmænds forvaltningsselskaber skal opfylde, når de foretager multiterritorial licensering af online-musikrettigheder. Afsnit IV vedrører håndhævelsesforanstaltninger, og afsnit V indeholder de afsluttende bestemmelser.

Forslaget blev behandlet første gang i Rådets arbejdsgruppe om ophavsret den 13. september 2012.

Direktivforslaget vil medføre ændringer af dansk ret i form af ændring af lov om ophavsret.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2012) 372 af 11. juli 2012 fremsendt forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om kollektiv forvaltning af op-

havsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på online-anvendelse i det indre marked. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 2. august 2012.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 50(2)g, 53 samt 62 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med direktivforslaget er todelt. Den første del af direktivforslaget har til formål at forbedre forvaltningsselskabernes standarder for styring og gennemsigtighed, således at rettighedshavere kan føre en mere effektiv kontrol med disse og bidrage til at gøre forvaltningen mere effektiv. Den anden del af direktivforslaget har til formål at fremme forvaltningsselskabernes udstedelse af multiterritoriale licenser til ophavsmænds rettigheder til musikværker med henblik på levering af online-tjenester.

Direktivforslaget består af fem hovedafsnit, hvor afsnit II er inddelt i 5 kapitler. Afsnit I indeholder forslagens generelle bestemmelser om forslagens genstand, anvendelsesområde og definitioner. Afsnit II omhandler organisatoriske regler og gennemsigtighedsregler, som finder anvendelse på alle typer forvaltningsselskaber. Afsnit III fastsætter de betingelser, som ophavsmænds forvaltningsselskaber skal opfylde, når de foretager multiterritorial licensering af online-musikrettigheder. Afsnit IV vedrører håndhævelsesforanstaltninger, og afsnit V indeholder de afsluttende bestemmelser.

Afsnit I

Afsnit I indeholder generelle bestemmelser om direktivets genstand (artikel 1), anvendelsesområdet (artikel 2) og definitioner (artikel 3). Det fremgår, at direktivet finder anvendelse på: i) forvaltningsselskabers forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder, uanset i hvilken sektor de er aktive (afsnit II), og ii) den multiterritoriale licensering af online-musikrettigheder, der foretages af rettighedshavernes forvaltningsselskaber (afsnit III). Afsnit I og II gælder også for selskaber, der foretager multiterritorial licensering i medfør af afsnit III.

Afsnit II

Afsnit II omhandler organisatoriske regler og gennemsigtighedsregler, som finder anvendelse på alle typer forvaltningsselskaber.

Kapitel 1 indeholder regler for, hvorledes forvaltningsselskaberne organiserer deres medlemmer. Artikel 4 indeholder visse krav til forholdet mellem forvaltningsselskaber og rettighedshaverne. Artikel 5 sikrer, at rettighedshaverne kan bemyndige et forvaltningsselskab efter eget valg til at forvalte rettigheder og helt eller delvis trække en sådan bemyndigelse tilbage. Forvaltningsselskaberne bør ifølge artikel 6 basere deres regler om medlemskab og deltagelse i den interne beslutningstagning på objektive kriterier. Artikel 7 fastsætter generalforsamlingens mindstebeføjelser. Artikel 8 pålægger forvaltningsselskaberne at oprette en tilsynsfunktion, der gør det muligt for deres medlemmer at overvåge og kontrollere deres forvaltning. Artikel 9 fastlægger visse forpligtelser for de personer, som reelt forvalter forvaltningsselskabets aktiviteter.

Kapitel 2 indeholder regler om forvaltningsselskabers finansielle forvaltning:

- indtægter, der hidrører fra opkrævning som følge af udnyttelse af de rettigheder, der repræsenteres, skal være adskilt fra forvaltningsselskabets egne aktiver og skal forvaltes under strenge betingelser (artikel 10)
- et forvaltningsselskab skal specificere de gældende fradrag i sine aftaler med rettighedshavere og sikre både medlemmer og rettighedshavere rimelig adgang til eventuelle sociale, kulturelle eller uddannelsesmæssige tjenesteydelser, hvis de finansieres via fradragene (artikel 11)
- forvaltningsselskaber skal betale de skyldige beløb til rettighedshavere regelmæssigt samt bestræbe sig på at identificere rettighedshaverne (artikel 12).

Kapitel 3 indeholder et krav om ikke-diskriminering for et forvaltningsselskabs forvaltning af rettigheder på vegne af et andet forvaltningsselskab i henhold til en repræsentationsaftale (artikel 13). Ifølge artikel 14 er det ikke muligt at foretage fradrag i de beløb, der skal betales til et andet forvaltningsselskab, uden sidstnævntes udtrykkelige samtykke.

Kapitel 4 pålægger forvaltningsselskaber og brugerne at føre forhandlinger i god tro. Tarifferne skal baseres på objektive kriterier og afspejle værdien af rettighederne i handelen og af den faktiske tjenesteydelse, som forvaltningsselskabet leverer (artikel 15).

Kapitel 5 (gennemsigtighed og rapportering) fastsætter følgende krav til forvaltningsselskabers offentliggørelse af oplysninger til rettighedshavere om forvaltning af deres rettigheder:

- oplysninger til rettighedshavere om beløb, der opkræves og betales, forvaltningsgebyrer, der opkræves, og andre fradrag ([artikel 16](#))
- oplysninger til andre forvaltningsselskaber om forvaltning af rettigheder i henhold til repræsentationsaftaler ([artikel 17](#))
- oplysninger til rettighedshavere, andre forvaltningsselskaber og brugerne på anmodning ([artikel 18](#))
- oplysninger til offentligheden om, hvorledes forvaltningsselskabet er organiseret og fungerer ([artikel 19](#))
- offentliggørelse af en årlig gennemsigtighedsrapport, herunder om styringsprincipper og deres gennemførelse, finansielle opgørelser osv. ([artikel 20](#)).

Afsnit III

Afsnit III fastsætter de betingelser, som ophavsmænds forvaltningsselskaber skal opfylde, når de foretager multiterritorial licensering af online-musikrettigheder ([artikel 21](#)):

- de skal være i stand til på effektiv og gennemsigtig vis at behandle de data, der er nødvendige for udnyttelsen af sådanne licenser (f.eks. identifikation af deres musikrepertoire og overvågning af anvendelsen) ved hjælp af en database indeholdende de nødvendige oplysninger ([artikel 22](#))
- de skal være gennemsigtige med hensyn til det online-musikrepertoire, som de repræsenterer ([artikel 23](#))
- de skal give rettighedshavere og andre forvaltningsselskaber mulighed for at korrigere de relevante data og sikre deres nøjagtighed ([artikel 24](#))
- de skal overvåge den faktiske anvendelse af de værker, der er omfattet af licensen og være i stand til at behandle rapporter om anvendelse og fakturering. Der skal forefindes procedurer for at give brugere mulighed for at anfægte nøjagtigheden af fakturaer (f.eks. for at undgå dobbeltfakturering). Der skal anvendes passende branchestandarder, hvis sådanne foreligger ([artikel 25](#))

- rettighedshavere og andre forvaltningsselskaber skal modtage betaling uden unødigt forsinkelse, og de skal modtage oplysninger om de værker, der anvendes, og finansielle oplysninger vedrørende deres rettigheder (f.eks. beløb, der opkræves, fradrag, der foretages) (artikel 26).

Forvaltningsselskaber kan beslutte ikke at udstede multiterritoriale licenser til online-musikrettigheder, men fortsat udstede nationale licenser til deres eget repertoire og/eller nationale licenser til andre forvaltningsselskabers repertoire i henhold til gensidighedsaftaler. For at sikre at repertoier nemt kan sammenlægges til gavn for musiktjenesteydere, der ønsker at tilbyde så fuldstændig en tjeneste som mulig i hele Europa, og til gavn for den kulturelle mangfoldighed og forbrugerne generelt, skal der ifølge direktivforslaget indføres specifikke garantier for at sikre, at alle selskaber har adgang til multiterritorial licensering:

- et forvaltningsselskab kan derfor anmode et andet selskab, der udsteder multiterritoriale licenser og multirepertoirelicenser, om at få sit repertoire repræsenteret på et ikke-diskriminerende og ikke-eksklusivt grundlag med henblik på multiterritorial licensering (artikel 28). Det forvaltningsselskab, der modtager en sådan anmodning, skal acceptere den, hvis det allerede udsteder eller tilbyder at udstede multiterritoriale licenser til samme kategori af online-musikrettigheder på vegne af et eller flere forvaltningsselskaber (artikel 29)
- rettighedshaverne kan efter en overgangsperiode udstede licenser (enten selv eller gennem en anden mellemmand) for deres egne online-rettigheder, hvis deres forvaltningsselskab ikke udsteder multiterritoriale licenser, og hvis det ikke indgår en aftale herom med et andet forvaltningsselskab (artikel 30).

Kommissionen konstaterer, at imens internettet ikke kender til landegrænser, så er online-markedet for musiktjenesteydelser stadig fragmenteret, og en udbyder af online musiktjenesteydelser er derfor nødsaget til at indgå aftaler med en lang række forvaltningsselskaber og rettighedshavere for at have mulighed for at udbyde et bredt udvalg af musikalske værker til forbrugere.

Det er derfor Kommissionens ønske med de nye regler, at de vil føre til frivillige sammenlægninger af musikrettigheder i større forvaltningsselskaber, som dermed opbygger en ekspertise og et katalog af musikrettigheder af en sådan størrelse, at det vil være nemt og attraktivt for indholdstjenester på internettet at indgå aftaler, der dækker flere territorier. Kommissionen forven-

ter således, at de forvaltningsselskaber, som ikke er gearret til at efterleve de krav, der stilles til forvaltningsselskaber, som tilbyder multiterritoriale licenser, vil skyde deres repertoire ind i et andet forvaltningsselskab, som allerede tilbyder multiterritoriale licenser. Det skal blandt andet sikres ved, at et selskab, som allerede tilbyder multiterritoriale licenser på vegne af andre forvaltningsselskaber, ikke kan afvise en anmodning fra et andet forvaltningsselskab om at få sit repertoire repræsenteret.

Et forvaltningsselskab kan outsource forpligtelser forbundet med de multiterritoriale licenser, som det udsteder, uden at dette berører dets ansvar over for rettighedshavere, online-tjenesteudbydere eller andre forvaltningsselskaber (artikel 27). Afsnit III gælder også for datterselskaber af forvaltningsselskaber, der er omfattet af dette afsnit (artikel 31).

Et forvaltningsselskab, der leverer multiterritoriale licenser til online-musikrettigheder, skal ikke være forpligtet til at anvende licensbetingelser, der er aftalt med en online-musiktjenesteudbydere, som præcedens for andre typer tjenester, når online-musiktjenesteudbyderen leverer en ny type tjeneste, som har været tilgængelig for offentligheden i mindre end tre år (artikel 32). Reglerne i kapitel III finder ikke anvendelse, når forvaltningsselskaberne udsteder multiterritoriale licenser til radio- og fjernsynsforetagender til online-anvendelse af deres radio- eller tv-programmer, der indeholder musikværker (artikel 33).

Afsnit IV

Afsnit IV pålægger forvaltningsselskaberne at give sine medlemmer og rettighedshaverne adgang til klage- og tvistbilæggelsesprocedurer (artikel 34). Ifølge artikel 35 bør der ligeledes forefindes ordninger til bilæggelse af tvister om licensbetingelser mellem brugere og forvaltningsselskaber. Endelig skal medlemsstaterne sikre, at visse typer tvister vedrørende multiterritorial licensering mellem forvaltningsselskaber og brugere, rettighedshaverne eller andre selskaber kan indbringes for en uafhængig og upartisk tvistbilæggelsesordning (artikel 36). Medlemsstaterne skal udpege de kompetente myndigheder, som gives beføjelse til (artikel 39): a) at forvalte klageprocedurer (artikel 37), b) at forvalte effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner (artikel 38) og c) at kontrollere anvendelsen af afsnit III (artikel 40). Artikel 39 pålægger imidlertid ikke medlemsstaterne at oprette uafhængige tilsynsmyndigheder, som er specifikt dedikeret tilsyn med forvaltningsselskaber.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

I henhold til TEUF art. 294 skal forslaget forelægges Europa-Parlamentet.

Direktivforslaget forhandles i Europa-Parlamentets Retsudvalg (JURI). Udvalgene

ITRE (*Industri, Forskning og Energi*), IMCO (*Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse*), INTA (*International Handel*) og CULT (*Kultur og Uddannelse*) vil også følge behandlingen af forslaget.

Marielle Gallo (EPP, Frankrig) er udpeget som ordfører på forslaget i Europa-Parlamentet. *Der foreligger ikke udkast til betænkning, og* der er endnu ikke fastsat en dato for, hvornår *JURI-udvalget vil behandle ordførerens udkast til betænkning.*

Den 19. november 2013 er fastsat som foreløbig dato for behandling af sagen i Europa-Parlamentets plenarsamling.

5. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens opfattelse, at subsidiaritetsprincippet er overholdt, idet målene med direktivforslaget er at forbedre de muligheder, som forvaltningsselskabernes medlemmer har for at udøve kontrol med selskabernes virksomhed, at sikre tilstrækkelig gennemsigtighed med forvaltningsselskabers aktiviteter og at forbedre multiterritorial licensering af ophavsretten til online-anvendelse af musikværker. Disse mål kan ifølge Kommissionen ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af deres omfang og virkninger bedre gennemføres på EU-plan.

Regeringen deler Kommissionens opfattelse. Et af formålene med direktivet er at forbedre muligheden for udstedelse af multiterritoriale licenser til online-brug af musikværker. Sådanne multiterritoriale licenser vil gavne dels online-musiktjenester, idet de er afhængige af tilladelser fra rettighedshaverne for at tilbyde musikværkerne til offentligheden, dels rettighedshaverne, som potentielt kan opleve en øget interesse for og brug af deres værker. Da direktivforslaget lægger op til, at kollektive forvaltningsselskaber skal agere i en grænseoverskridende kontekst, er det væsentligt for deres medlemmer, at der gælder et sæt fælles minimumsregler for, hvordan et kollektivt forvaltningsselskab skal drives med hensyn til gennemsigtighed og muligheder for medlemmerne for at få indflydelse på og udøve kontrol med forvaltningsselskabernes virksomhed. Samlet set er det regeringens opfattelse, at formålene med direktivet bedst kan gennemføres på EU-plan.

6. Gældende dansk ret

De danske forvaltningsorganisationer er blandt andet underlagt konkurrencelovgivningen, da der er tale om retlige eller faktiske monopoler. Konkurrencemyndighederne fører blandt andet tilsyn med, at forvaltningsselska-

berne ikke misbruger deres dominerende stilling til at opstille urimelige vilkår.

Derudover fører Kulturministeriet i et vist omfang tilsyn med forvaltningsorganisationerne. Flere af forvaltningsorganisationerne er godkendt af Kulturministeriet.

Det følger af ophavsretslovens (Lovbekendtgørelse 2010-02-27 nr. 202 om ophavsret) § 75a, at erhvervsmæssig virksomhed, hvorved en repræsentant for indehaveren af ophavsretten eller en kontraktmæssig indehaver af denne indgår aftaler om offentlig fremførelse af et beskyttet musikværk, skal godkendes af kulturministeren. Det følger dermed af bestemmelsen, at erhvervsmæssig mellemmandsvirksomhed vedrørende offentlig fremførelse af musikværker kræver kulturministerens godkendelse.

KODA, som forvalter rettighederne til offentlig fremførelse af musikværker på vegne af komponister, tekstforfattere og musikforlæggere, er den eneste organisation, der er godkendt i medfør af § 75a.

De danske forvaltningsorganisationer er navnlig KODA, Gramex, Copydan, NCB, KODA-DRAMATIK samt Radiokassen.

KODA forvalter rettighederne til offentlig fremførelse af beskyttede musikværker på vegne af komponister, tekstforfattere og musikforlæggere og er i medfør af ophavsretslovens 50, stk. 4, jf. § 30 godkendt af kulturministeren til at indgå aftaler med DR og TV 2 om udsendelse af udgivne værker i radio eller fjernsyn.

Ophavsretslovens § 50 indeholder bestemmelser om aftalelicens. Aftalelicens kan påberåbes af brugere (f.eks. DR), der har indgået en aftale om en bestemt udnyttelse af værker med en organisation (f.eks. Copydan), som omfatter en væsentlig del af ophavsmændene til en bestemt art af værker, der anvendes i Danmark. Aftalelicens giver brugeren ret til at udnytte andre værker af samme art, selv om ophavsmændene til disse værker ikke repræsenteres af den organisation, som brugeren indgår aftale med. Aftalelicensen giver brugeren ret til at benytte de ikke-repræsenterede ophavsmænds værker på den måde og på de vilkår, som følger af den aftale, som brugeren har indgået med organisationen.

Gramex forvalter rettighederne til offentlig fremførelse af fonogrammer på vegne af udøvende kunstnere og fonogramproducenter, jf. ophavsretslovens § 68. Gramex er godkendt af kulturministeren, jf. ophavsretslovens § 68, stk. 2.

Copydan består af en fællesforening og seks rettighedshaverorganisationer, som arbejder inden for områderne kunst, viden og underholdning. Fællesforeningen løser administrative og tekniske opgaver for de enkelte rettighedshaverorganisationer i Copydan fællesskabet, herunder økonomi, regnskab, HR, IT samt fælles administration.

De seks rettighedshaverorganisationer er:

1. Copydan Arkiv som arbejder for at løse de ophavsretslige opgaver, som er forbundet med genanvendelse af tv-udsendelser, jf. ophavsretslovens § 30a. Copydan Arkiv er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 30a.
2. Copydan AVU-Medier forvalter rettighederne i forbindelse med optagelse af radio- og fjernsynsudsendelser til brug for undervisningsvirksomhed og er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 13.
3. Copydan Billedkunst forvalter blandt andet det såkaldte følgeretsvederlag, som er en ret til vederlag ved videresalg af eksemplarer af kunstværker. I henhold til ophavsretslovens § 38, stk. 5, er foreningen godkendt af kulturministeren til at forvalte ordningen. Copydan Billedkunst er endvidere i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 24a godkendt af kulturministeren til at forvalte retten til gengivelse af offentliggjorte kunstværker.
4. Copydan KulturPlus sikrer, at der bliver afregnet vederlag til kunstnere og kulturproducenter, når der sælges blanke kopimedier (blankbåndsvederlag). Foreningen er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 39, stk. 3.
5. Copydan Verdens TV forvalter rettighederne i forbindelse med kabelviderespredning af radio- og fjernsynsprogrammer, jf. ophavsretslovens § 35, og er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 35.
6. Copydan Tekst og Node forvalter rettighederne i forbindelse med fotokopiering i undervisningsinstitutioner, offentlige eller private institutioner, organisationer og erhvervsvirksomheder og er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. §§ 13 og 14.

NCB administrerer rettighederne til indspilning og kopiering af musik på cd, dvd, film, video, internettet m.v. for komponister, tekstforfattere og musikforlag.

KODA-DRAMATIK kan forvalte rettighederne, når musik og tekst bruges i dramatiske sammenhænge som fx operaer, operetter, musicals, balletter, pantomimer, skuespil, revyteater og lignende.

Foreningen Radiokassen forvalter rettigheder til oplæsning af litterære værker i DR og er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 30.

I medfør af § 38, stk. 6, § 39, stk. 5, § 50, stk. 5, § 68, stk. 3, og § 75 a, stk. 2, i ophavsretsloven har kulturministeren udstedt bekendtgørelse om sagsbehandlingsregler ved godkendelse af forvaltningsorganisationer efter ophavsretsloven (BEK nr. 1312 af 15/12/2009).

Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om, hvor hurtigt Kulturministeriet skal træffe afgørelse om godkendelse, ligesom bekendtgørelsen fastlægger, hvor hurtigt Kulturministeriet skal kvittere for modtagelsen af en ansøgning samt hvilke oplysninger, kvitteringen skal indeholde.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning.

Det vurderes for det første, at der i ophavsretsloven vil skulle indføres regler, der regulerer forvaltningsselskabers gennemsigtighed, styring og håndtering af rettighedsindtægter på vegne af rettighedshaverne.

Derudover vil de nærmere bestemmelser om forvaltningsselskabernes udstedelse af multiterritoriale licenser til ophavsmænds rettigheder til musikværker med henblik på levering af online musiktjenester nødvendiggøre ændringer af ophavsretsloven samt evt. i bekendtgørelsesform.

Forslagets bestemmelser om håndhævelsesforanstaltninger vil formentlig også nødvendiggøre ændringer af ophavsretsloven, herunder eventuelt i forhold til direktivets bestemmelser om et tvistbilægelsesorgan.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at have *mindre* statsfinansielle konsekvenser, hvis *konkrete* omfang vil afhænge af forslagens implementering i Danmark.

De statsfinansielle konsekvenser vil følge af

- kravet i forslagens artikel 36 om, at medlemsstaterne skal sikre, at visse tvister vedrørende et forvaltningsselskab, der udsteder eller til-

byder at udstede multiterritoriale licenser, kan indbringes for et uafhængigt og upartisk tvistbilæggelsesorgan,

- kravet i forslaget artikel 37 om, at medlemsstaterne skal sørge for, at der indføres procedurer, således at forvaltningsselskabers medlemmer, rettighedshavere, brugere og andre interesserede parter kan indgive klage til en dertil udpeget kompetent myndighed vedrørende forvaltningsselskabernes virksomhed, der er omfattet af direktivet.

I dag eksisterer der allerede et nævn, der behandler tvister på det ophavsretlige område – det såkaldte Ophavsretslicensnævn. Det vurderes, at dette nævn vil være kompetent til at behandle de sager, der måtte følge af direktivforslagets artikel 36 og 37.

De statsfinansielle konsekvenser vil skulle afholdes indenfor ressortministeriets eksisterende ramme.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens forslag vil tilvejebringe en fælles retlig ramme for *organisationer*, der yder kollektiv rettighedsforvaltning, hvilket vil medvirke til større regelklarhed for alle aktører på området og dermed også en potentielt øget grænseoverskridende økonomisk aktivitet på EU's indre marked. Desuden synes direktivforslaget samlet set at kunne bidrage til at styrke markedet for online-musiktjenester til gavn for udviklingen af nye forretningsmodeller, forbrugerne, kunstnerne og rettighedshaverne.

Forslaget har dermed potentiale til at kunne styrke innovation og Europas konkurrenceevne. *Forslaget forventes derfor at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark og EU.*

Ligeledes vil forslaget formentlig føre til, at det bliver nemmere for udbydere af musiktjenester på internettet at klarere rettigheder for flere territorier via et enkelt forvaltningsselskab.

Samtidigt har direktivforslaget mulige administrative og økonomiske konsekvenser for forvaltningsorganisationer og brugere af ophavsrettigheder, hvis størrelse vil afhænge af, om det i forhandlingerne lykkes at opnå en løsning, hvor de danske aftale- og tvangslicensordninger kan opretholdes.

På baggrund af den aktuelle forhandlingssituation vurderes det, at det er sandsynligt at finde en løsning, hvor de danske aftale- og tvangslicensordninger kan opretholdes. I givet fald anslås direktivets potentielle samfundsøkonomiske konsekvenser at være begrænsede. I det omfang det ikke lykkes at opnå en løsning, hvor de danske aftale- og tvangslicensord-

ninger kan opretholdes, vil forvaltningsorganisationerne skønsmæssigt samlet set miste et trecifret millionbeløb i årlige indtægter. Forvaltningsorganisationerne vil endvidere have omkostninger til administrative procedurer i forbindelse med forvaltning af deres rettigheder, der samlet set skønsmæssigt kan anslås til et mindre årligt millionbeløb.

Direktivforslagets krav om transparens i forvaltning af rettigheder vil kunne indebære etablerings- og vedligeholdelsesudgifter til oprettelse af IT-systemer og værksdatabaser for forvaltningsorganisationerne, hvis størrelse afhænger af detaljeringsgraden i reguleringen. Det vurderes, at det er sandsynligt at finde en løsning, der medfører, at de økonomiske og administrative konsekvenser af direktivforslaget vil være begrænsede for det enkelte forvaltningsselskab. Kommissionens oprindelige forslag vurderes på dette område at kunne medføre samlede omkostninger på et flercifret millionbeløb.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

De forvaltningsselskaber, som direktivet dækker, falder uden for definitionen af privat virksomhed, hvorfor forslaget ikke har administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det skyldes, at forvaltningsselskaberne er non-profit organisationer.

Forslaget forventes **dog** at have administrative konsekvenser for *de af direktivforslaget omfattede forvaltningsselskaber* både i form af omstillingsbyrder og løbende byrder i forbindelse med forvaltningsselskabernes tilpasning af deres virksomhed.

10. Høring

Forslaget er sendt i høring med svarfrist den 17. september 2012.

Hørings svar er modtaget fra følgende: Biblioteksparaplyen, Copydan Billedkunst, Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne (Copydan Verdens TV, Copydan AVU-medier, Copydan KulturPlus og Copydan Arkiv), Dansk Artist Forbund, Dansk Fotografisk Forening, Dansk Journalistforbund, Dansk Komponistforening, Danske Populærautorer, Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer og Dansk Musikforlæggerforening, Dansk Kunstråd, Dansk Musiker Forbund, Dansk Skuespillerforbund, Danske Billedkunstnere, Danske Dramatikere, Dansk Organist og Kantor Samfund, DR, Danske Universiteter, Den Kristne Producentkomité, Det

Kongelige Bibliotek, DILEM, Film- og tv-arbejdsforeningen, Forlæggerforeningen, Gramex, HORESTA, Illustratørgruppen, Johan Schlüter advokatfirma p.v.a. CAB, Kopifon, Filmkopi og Filmret, Koda, Kulturstyrelsen, LO, NCB, Performex, Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser, Samrådet for Ophavsret, Statsbiblioteket, Tegnerforbundet af 1919, TV 2 Danmark A/S samt UBVA.

Indledende bemærkninger til direktivforslaget

Danske Universiteter, Performex og Kulturstyrelsen tilslutter sig formålet med direktivforslaget.

Biblioteksparaplyen (BP), Copydan Billedkunst, Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne (Copydan Verdens TV, Copydan AVU-medier, Copydan KulturPlus og Copydan Arkiv), Dansk Artist Forbund, Dansk Journalistforbund (DJ), Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populærautører (DPA), Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautører (DJBFA) og Dansk Musikforlæggerforening (DMFF), Dansk Musiker Forbund, Dansk Skuespillerforbund, Danske Dramatikere, DR, Det Kongelige Bibliotek, Forlæggerforeningen, Gramex, Johan Schlüter advokatfirma (som administrator for CAB, Kopifon, Filmkopi og Filmret), Koda, LO, Samrådet for Ophavsret samt Statsbiblioteket hilser i deres indledende bemærkninger forslaget velkommen og anerkender, at der, både i og uden for fællesskabets rammer, kan være behov for regulering af forvaltningsselskabernes administration for at opnå en øget gennemsigtighed. Organisationerne finder det overordnet positivt, at man med direktivforslaget har intentioner om at skabe en retlig ramme for at fremme styring, gennemsigtighed, demokrati og fornuftig økonomisk forvaltning i forvaltningsorganisationerne.

Copydan AV-foreningerne og Dansk Skuespillerforening anfører i øvrigt, at en regulering af kollektiv forvaltning på europæisk plan kan virke fremmende for god praksis, gennemsigtighed og god ledelse og dermed øget forståelse for, at kollektiv forvaltning yder et positivt bidrag til udbredelsen af audiovisuelle produktioner indenfor EU.

Flere organisationer bemærker, at det er helt afgørende, at der er tillid til, at forvaltningsselskaberne lever op til alle krav, der med rimelighed kan stilles til "god forvaltningsskik".

Organisationerne udtrykker dog bekymring for, at direktivforslaget, såfremt det vedtages i den foreliggende form, bl.a. vil betyde, at kollektiv forvaltning af rettigheder fordyres og besværliggøres, uden nævneværdige positive effekter for forbrugerne, samt at forslaget vil forhindre, at der kan

gennemføres kollektive aftaler, hvad enten det er i form af aftalelicens eller tvangslicens.

Dansk Musiker Forbund nævner i den forbindelse, at det ikke vil være praktisk muligt at sikre f.eks. Copydan Arkiv eller andre forvaltningsselskaber udtrykkelige og specifikke bemyndigelser fra forbundets 7000 medlemmer hver gang, der skal klareres rettigheder til noget, hvor der spilles musik, således som direktivforslagets artikel 5(6) stiller krav om.

En del af de ovennævnte organisationer bemærker, at direktivforslaget på en lang række punkter indebærer en overregulering, der vil medføre udgifter i forbindelse med forvaltningen af rettigheder og dermed påføre rettighedshaverne udgifter, der ikke står i noget fornuftigt forhold til formålet. F.eks. anfører Gramex, at direktivforslaget indeholder en række regler, som vil medføre utilsigtede konsekvenser, der reelt indebærer dels at en kollektiv, billig og effektiv forvaltning af rettigheder ikke er mulig, hvilket både skader rettighedshavere og brugere, dels at det danske musikrepertoire vil blive begrænset i udbredelse og mangfoldighed.

Flere organisationer bemærker i øvrigt, at er det problematisk, at direktivets bestemmelser ikke synes at tage højde for fællesorganisationer, som f.eks. Gramex, Copydan og faglige organisationer på det kunstneriske område. Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populærautorer (DPA), Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer (DJBFA) og Dansk Musikforlæggerforening (DMFF) bemærker, at de alle er engagerede i både Koda og Copydan. Foreningerne finder, at disse forvaltningsorganisationer er særdeles velfungerende og sørger for udbetaling af rettighedsmidler af stor kulturpolitisk betydning. Det er ifølge foreningerne uacceptabelt, hvis disse ordninger forringes på grund af et harmoniseringsdirektiv, som ellers skulle være til fordel for rettighedshaverne.

Copydan Tekst & Node anfører desuden, at direktivforslaget synes at være baseret på de erfaringer, Kommissionen har gennem sit kendskab til musikforvaltningsselskaberne, og at forslaget derfor også retter sig primært til disse. Organisationen gør opmærksom på, at reprografiske forvaltningsselskabers måder at organisere sig på adskiller sig fra musikforvaltningsselskaberne. Copydan Tekst & Node giver udtryk for, at direktivforslaget vil medføre store ændringer for selv de mest velfungerende forvaltningsselskaber. Copydan Tekst & Node anfører i øvrigt, at bestemmelserne om brugerne (artiklerne 15, 34 og 35) bør udgå af direktivet, da disse bestemmelser falder uden for direktivets ramme.

Herudover anfører flere organisationer, herunder Gramex og Samrådet for Ophavsret at direktivforslaget i forhold til Danmark er uforeneligt med subsidiaritetsprincippet, ligesom direktivforslaget ikke er proportionalt.

HORESTA og Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser under Uddannelsesministeriet tilslutter sig direktivforslagets generelle hensigter og fremhæver, at man håber, at forslaget om multiterritoriale licenser vil effektivisere rettighedsforvaltningen, særligt i forhold til digital formidling af musik. HORESTA bemærker i den forbindelse, at man håber, at det i højere grad bliver muligt at benytte onlinemusiktjenester således, at man som virksomhed kan abonnere på en onlinemusiktjeneste og samtidig have en sikkerhed for, at man ikke krænker ophavsretten.

Dansk Organist og Kantor Samfund er af den opfattelse, at direktivforslaget udgør et potentielt alvorligt anslag mod den musikalske mangfoldighed. Selvom hensigten med forslaget er god, så udgør forslaget ifølge organisationen en reel risiko for nichepræget og nyskabende musik.

Ifølge Dansk Organist og Kantor Samfund vil forslaget medføre en fuldstændig individualisering af ophavsretsmidlerne, hvor udøvere af niche-musik blive taberne, da opgørelser af midlerne alene baseres på statistik. Dansk Organist og Kantor Samfund anfører i den forbindelse, at forudsætningerne for en lang række musikalske produktioner forsvinder, hvis den kollektive uddeling af midler bortfalder.

Det anføres i øvrigt, at direktivforslaget på tilsvarende måde vil udgøre en alvorlig trussel for musikudøvere uden for de store populærgenrer. Bl.a. anføres det, at organiseringen af forvaltningsorganisationerne i Danmark er relativ gennemskuelig og klart afgrænset. Ifølge Dansk Organist og Kantor Samfund vil direktivforslaget føre til større spredning med langt flere forvaltningsorganisationer som udbydere af beskyttet materiale. Ifølge organisationen vil det i stigende grad blive vanskeligt for brugerne at manøvrere imellem mange forskellige rettighedshavere, hvilket vil medføre større usikkerhed om, hvor man kan indhente tilladelse til at anvende beskyttet materiale.

Dansk Organist og Kantor Samfund konkluderer, at direktivforslaget, såfremt det implementeres i sin nuværende form, på det musikalske område udgør en kulturpolitisk katastrofe for Danmark. Organisationens anfører, at direktivforslaget udgør en trussel imod fremførelse og spredning af musik, som ligger udenfor populære hovedstrømninger. På den måde vil direktivforslaget ifølge Dansk Organist og Kantor Samfund modarbejde mangfoldighed og nyskabelse.

Direktivforslagets forhold til Servicedirektivet

Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne, Forlæggerforeningen og Koda bemærker, at man finder det væsentligt at fastholde den danske – og andre regerings – fortolkning af servicedirektivet, nemlig at det ikke er i strid med direktivet, at der nationalt stilles krav om godkendelse af visse forvaltningsselskaber.

De pågældende organisationer nævner bl.a., at det flere steder i direktivforslaget anføres, at forvaltningsselskaber er underlagt servicedirektivet (2006/123/EF). Dette synes ifølge Koda at være i strid med artikel 17(11) i servicedirektivet om, at ophavsret som sådan er undtaget fra servicedirektivets anvendelsesområde. Koda mener i den forbindelse, at det bør præciseres, at det ikke er i strid med servicedirektivet, at der i den danske ophavsretslovgivning stilles krav om godkendelse af visse forvaltningsorganisationer.

Organisationerne peger i den forbindelse på, at artikel 3(a) bør fastholdes, samt at ordet 'frit' så vidt muligt bør udgå af præambelens pkt. 3, da ordet "frit" ifølge organisationerne synes at være et forsøg fra Kommissionens side på at gennemtrumfe sin egen definition af servicedirektivet på et centralt punkt, hvor mange regeringer, herunder den danske, ikke er enig.

Definition af forvaltningsselskab

Copydan AV-foreningerne, Dansk Artistforbund, Dansk Journalistforbund (DJ), Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populærautorer (DPA), Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer (DJBFA) og Dansk Musikforlæggerforening (DMFF), Danske Dramatikere, Forlæggerforeningen, LO, Performex, UBVA, Koda og Samrådet for Ophavsret anfører, at direktivforslagets artikel 3(a) lider af en række mangler, hvorfor det bør præciseres, om eller i hvilket omfang medlemsorganisationer af forvaltningsselskaber og faglige organisationer omfattes af definitionen på et forvaltningsselskab i artikel 3(a). Betegnelsen "forvaltningsselskab" i direktivforslaget omfatter organisationer, der som "eneste eller primære formål" forvalter rettigheder.

De ovennævnte organisationer finder det problematisk, at en række uklarheder i direktivforslaget efterlader tvivl om hvorvidt visse organisationer, som f.eks. Dansk Artist Forbund, Danske Dramatikere, Dansk Journalistforbund og medlemsorganisationer af forvaltningsselskaber kan blive omfattet af direktivforslaget. Koda anfører i den forbindelse, at definitionen er uklar, fordi rettighedsforvaltning forudsættes at være forvaltningsselskabets "eneste eller primære formål". Denne afgrænsning vil ifølge Koda føre til fortolkningstvivel. Det er Kodas opfattelse, at forvalt-

ningssselskaber, der ikke er ejet af sine medlemmer, bør være omfattet af definitionen.

Samrådet for Ophavsret anfører bl.a., at deres medlemsorganisationer generelt falder uden for direktivforslagets definition. Organisationernes formål er typisk at varetage medlemmernes ”faglige interesser”. I overensstemmelse hermed er deres aktiviteter helt overvejende af fagforeningsmæssig karakter. Ifølge Samrådet for Ophavsret bør det nøje overvejes i hvilket omfang, medlemsorganisationer/faglige organisationer er omfattet af den nuværende definition af forvaltningsselskab i direktivforslaget, og i hvilket omfang det i givet fald smitter af på organisationer, der ikke er direkte omfattet af direktivforslaget, men som repræsenteres gennem forvaltningsselskaber som f.eks. Copydan. Flere organisationer er bekymrede for, at direktivforslaget i dets nuværende form vil betyde, at organisationerne vil blive underlagt en række bureaukratiske regler, som vil fordyre administrationen og som dermed vil betyde færre midler til udbetaling til ophavsmænd og kulturprojekter. En del af organisationerne anfører videre, at en lang række af direktivforslagets bestemmelser ville være urimeligt byrdefulde og ressourcetunge, hvis organisationerne skulle kunne pålægges disse. Organisationerne anfører, at der bør tages højde for, at direkte eller indirekte krav til faglige organisationer ikke påvirker organisationernes mulighed for at varetage medlemmernes faglige interesser på en hensigtsmæssig måde.

Samrådet for Ophavsret henviser til EU-rettens subsidiaritetsprincip, som tilsiger, at EU kun skal regulere et område, hvis det bedre kan gøres på det fælles plan end på nationalt plan. På tilsvarende vis henviser flere af de ovennævnte organisationer til proportionalitetsprincippet, som tilsiger, at ingen regulering bør være mere vidtgående, end formålet nødvendiggør.

Performex opfordrer i den forbindelse Kulturministeriet til at arbejde for højere økonomiske minimumsgrænser for at være omfattet af direktivet generelt. Alternativt opfordrer Performex ministeriet til at arbejde for at organisationer, der alene viderefordeler midler, som er modtaget fra forvaltningsorganisationer, holdes uden for direktivet, eller at omfanget af bureaukratiske regler reduceres betragteligt.

Forvaltningsselskabernes organisation

Copydan Billedkunst, Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne, Dansk Artist Forbund, Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populærautorer (DPA), Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorere (DJBFA) og Dansk Musikforlæggerforening (DMFF), Danske Dramatikere, Forlæggerforeningen, Samrådet for Ophavsret samt Koda anfører, at direk-

tivforslagets regler om forvaltningsorganisationernes organisation, gennemsigtighed, informationsvirksomhed m.v. er for detaljerede. Organisationerne anfører i den forbindelse, at detailreguleringen sker på bekostning af foreningsfriheden, da de mange detailregler om, hvordan forvaltningsorganisationerne er indrettede og organiserede indebærer, at foreningerne har mindre frihed til selv at bestemme. Det bør ifølge organisationerne eksempelvis være fuldstændig op til enhver forening selv at afgøre i sine vedtægter, hvilke beslutninger der træffes af dets forskellige organer, dvs. generalforsamling, bestyrelse m.v. Det anføres, at der i et land som Danmark er en tradition for foreningsfrihed, som man bør værne om, også når det gælder medlemsejede foreninger, der administrerer ophavsrettigheder.

Mere specifikt nævner organisationerne, at direktivforslagets bestemmelser om generalforsamlingens beslutningskompetence (artikel 7(3-5)), reglerne om opstillings- og stemmeret (artikel 7(7)), fuldmagtsregler (artikel 7(8)) samt en efter dansk retstradition ukendt tilsynsfunktion (artikel 8) synes at overskride subsidiaritetsprincippet. Sådanne bestemmelser bør ifølge organisationerne overlades til medlemsstaternes selvbestemmelse og indrettes efter retstraditionen i hver enkelt medlemsstat.

NCB anfører i den forbindelse, at NCB ejes af de nordiske fremførelsesretsselskaber og dermed ikke har direkte kontakt til rettighedshaverne, da disse er medlemmer af ejerselskaberne, og da det er ejerselskaberne, der er medlemmer af NCB. NCB's struktur er således meget anderledes end de fleste andre forvaltningsselskaber, hvilket giver anledning til usikkerhed i forhold til fortolkningen af artikel 7.

Koda bemærker, at man anerkender vigtigheden af good governance i forvaltningen og de principper, der ligger bag artikel 9(1) og første afsnit af artikel 9(2). Koda anfører dog, at det i praksis vil være meget vanskeligt at foretage en præcis afgrænsning af den berørte personkreds i artikel 9. Dette skyldes ifølge Koda dels den brede formulering af den berørte personkreds (artikel 9(1-2)), samt den tilsvarende løse definition af "direktør" (artikel 3(e)). Endelig anfører Koda, at oplysningsforpligtelsen i andet afsnit af artikel 9(2) forekommer at være et eksempel på unødige detailregulering, som i givet fald bør overlades til de enkelte stater i forbindelse med implementeringen af direktivet.

Direktivforslagets bestemmelser om medlemskab

Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne, Forlæggerforeningen samt Koda anfører herudover, at det er uklart, hvordan direktivforslagets bestemmelser om delvis ophævelse af bemyndigelse og mulighederne for "split membership" skal forstås, herunder når de enkelte rettighedshavere

er medlemmer af en faglig organisation eller anden type medlemsorganisation. Organisationerne peger på, at disse regler kan give anledning til betydelige administrative vanskeligheder.

NCB anfører, at det er usikkert hvordan artikel 5(2), som opremser hvilke rettighedskategorier et forvaltningsselskab kan administrere, skal forstås. NCB bemærker, at det er meget vigtigt, at det præciseres, at artiklen angår grupper af kategorier af rettigheder og ikke enkelte værker, idet det vil være stort set umuligt og ekstremt omkostningstungt, hvis rettighedshavernes enkelte værker kan forvaltes af forskellige forvaltningsselskaber.

Copydan Tekst & Node bemærker, at det bør præciseres, om den enkelte rettighedshaver, som er medlem af en medlemsorganisation, kan ophæve forvaltningsselskabets bemyndigelse for enkelte værkstyper m.v., eller om det skal være medlemsorganisationen, som gør det samlet for alle dens medlemmer (artikel 5(2-5)). Copydan Tekst & Node og Copydan AV-foreningerne anfører videre, at forvaltningsselskaberne med disse bestemmelser vil skulle registrere og ajourføre væsentlig flere oplysninger om hvert enkelt værk, f.eks. oplysninger om hvilket selskab, der forvalter rettighederne til hvilke rettigheder. Reglerne vil ifølge Copydan AV-foreningerne indebære, at forvaltningsorganisationerne er nødt til at indrette it-systemer og forvaltningsprocedurer på en sådan måde, at potentielle anmodninger om "split membership" kan imødekommes. Det anføres, at denne ekstraudgift er problematisk, da den ikke står mål med efterspørgslen i praksis.

Copydan AV-foreningerne og Koda anfører, at muligheden for delvis ophævelse af medlemskab under alle omstændigheder ikke bør udstrække sig til "typer af værker", jf. artikel 5(2) og 5(3). Koda anfører i øvrigt, at direktivforslagets bestemmelser efterlader tvivl om, hvorvidt det er forvaltningsselskaberne eller rettighedshaverne, der sætter rammerne for, hvilke rettigheder eller kategorier af rettigheder der forvaltes.

Ifølge Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne samt Forlæggerforeningen bør det præciseres, at samtykke til mandat til rettighedsforvaltning kan indhentes via vedtægterne. Organisationerne anfører i den forbindelse, at et krav om specifikt forudgående samtykke fra hver enkelt rettighedshaver vil være en væsentlig administrativ byrde.

Opkrævning og anvendelse af rettighedsindtægter

Koda anfører, at bestemmelsen i artikel 10(3) som bestemmer, at et forvaltningsselskab alene må fratække administrationsomkostninger fra rettighedsindtægterne, synes at kollidere med det selvfølgelig princip, som i øvrigt er anerkendt i artikel 14(1), om, at et forvaltningsselskab gerne må

foretage yderligere fradrag, når blot det er aftalt mellem parterne. Koda nævner, at det eksempelvis fremgår af organisationens vedtægter, at Koda afsætter 10 pct. af sin nettoindtægt til kulturelle formål (Kodas vedtægt § 18, stk. 2, b)).

NCB oplyser i forhold til artikel 10(3), at organisationen i dag bruger finansiel indkomst (renter) til at finansiere dens omkostninger og dermed reducere provisionssatserne. Ifølge NCB er det usikkert, om artikel 10(3) kan fortolkes således, at man vil kunne fortsætte denne praksis. Såfremt dette ikke er tilfældet, vil det ifølge NCB betyde en signifikant ændring af organisationens nuværende forretningsmodel.

Koda anfører i øvrigt, at den sproglige formulering af artikel 10(4)(b) er uhensigtsmæssig. Det følger af bestemmelsens ordlyd, at "aktiverne skal investeres således, at der skabes sikkerhed, kvalitet, likviditet og rentabilitet i hele investeringsporteføljen". Koda bemærker, at det naturligvis er ønskværdigt at skabe sikkerhed og rentabilitet i investeringsporteføljen, men at investeringer i sagens natur ikke kan give vished for afkast. Ifølge Koda synes det derfor urealistisk, at direktivforslaget ligefrem kræver dette.

Hvad angår artikel 11(1), anfører Copydan AV-foreningerne, at det er umuligt på forhånd at angive, hvor meget der skal fradrages i administrationsomkostninger.

Gennemsigtighed

Dansk Journalistforbund, Det Kongelige Bibliotek samt Koda er umiddelbart positive overfor direktivforslagets intention om at indføre et sæt rammebetingelser, som på et overordnet niveau regulerer, hvorledes forvaltningsselskaberne bør styres, og hvorledes der skabes rammer for åbenhed og gennemsigtighed i forvaltningen af rettigheder.

Dansk Journalistforbund, Det Kongelige Bibliotek, Koda og LO anfører dog, at direktivforslagets krav til gennemsigtighed i forvaltningen forekommer meget tekniske og unødigt detaljerede. Organisationerne peger på, at denne detailregulering bør opgives til fordel for mere overordnede bestemmelser

Koda peger på at direktivforslaget er meget vidtrækkende uden, at det nødvendigvis skaber bedre styring af forvaltningsselskaberne. Den unødige standardisering og ensretning af governance, der er lagt op til i direktivforslaget, vil ifølge Koda ikke nødvendigvis sikre bedre forvaltning eller kvalitet i forvaltningen af rettigheder.

Efter Kodas opfattelse bør direktivet skabe gode rammer for, at forvaltningsselskaber kan fungere godt og transparent. En ufleksibel overregulering af sektoren vil ifølge Koda uundgåeligt føre til mindre effektiv forvaltning og deraf forøgede omkostninger for de rettighedshavere, som direktivforslaget er tænkt at komme til gode.

Gramex anfører, at fuld overholdelse af samtlige regler i direktivforslaget vil medføre en kraftigt forøget administrationsbyrde. Det er Gramex' opfattelse, at de foreslåede regler ikke vil skabe mere gennemsigtighed for rettighedshaverne samt at de omkostninger der er forbundet med overholdelse af de foreslåede regler ikke står mål med den faktiske værdi, som implementeringen heraf vil have for rettighedshaverne.

Det Kongelige Bibliotek udtrykker bekymring for, at så detaljerede krav må forventes at medføre en forøgelse af forvaltningsselskabernes administrationsomkostninger, hvilket igen må forventes at føre til en fordyrelse af de aftalelicenser, som er en forudsætning for at kulturarvsinstitutioner m.fl. kan stille mere indhold og flere tjenester til rådighed for de danske og europæiske borgere.

Dansk Journalistforbund finder det væsentligt, at høj grad af gennemsigtighed, som man kender i Danmark og lever op til, bliver et krav i hele EU.

Oplysninger om repertoire

Copydan Billedkunst, Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne, Dansk Journalistforbund, Forlæggerforeningen og Koda bemærker, at det er problematisk, hvis direktivforslagets artikel 18(1)(b), skal forstås således, at forvaltningsorganisationer skal kunne afkræves at give detaljerede oplysninger om "repertoire" på værksniveau.

Koda bemærker, at det følger af direktivforslagets artikel 18(1)(b), at et forvaltningsselskab til hver en tid skal kunne oplyse om "det repertoire og de rettigheder", selskabet forvalter. Ifølge Koda har forvaltningsselskaberne i musikbranchen overordentlig godt styr på, hvilke værker der dagligt bliver skabt og derefter registreret i værksdatabaserne hos et af de mange musikforvaltningsselskaber, der findes over hele jorden. Imidlertid er musikforvaltningsselskabernes repræsentation af musikværkerne ikke afhængig af, hvad der er registreret i databaserne, idet musikforvaltningsselskabernes repræsentation af et givent værk opstår allerede, når værket skabes af et medlem. Alene af denne grund vil det ifølge Koda være umuligt på værksniveau at afgive en fyldestgørende opstilling af "det repertoire", som et forvaltningsselskab forvalter.

Oplistninger af repertoire kan ifølge Koda finde sted i mere overordnet form, idet et forvaltningsselskab, med hvem Koda har indgået en repræsentationsaftale, for eksempel kunne anføre, at det repræsenterer ”værker af alle rettighedshavere, som er medlem af Koda”. Koda ønsker klarhed om, hvorvidt dette er en mulighed.

Copydan Billedkunst, Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne, Dansk Journalistforbund og Forlæggerforeningen anfører, at det er problematisk, hvis direktivforslagets artikel 18(1)(b) skal forstås således, at forvaltningsorganisationer som Copydan-foreningerne skal kunne afkræves detaljerede oplysninger om deres ”repertoire”, hvis dette betyder, at der ikke bare kan kræves oplysninger om typer af repertoire, men også oplysninger om de enkelte værker og andet beskyttet materiale. Begrundelsen er dels at disse værker ofte opstår kort tid før brugen (det gælder f.eks. tv-programmer, der videredistribueres i kabelanlæg), dels modtager forvaltningsorganisationerne ofte ikke sådanne oplysninger fra rettighedshaverne. Organisationerne foreslår, at bestemmelsen enten helt bør fjernes eller begrænses til forvaltningsorganisationer, der administrerer prækisterende værker på basis af medlemsanmeldelser eller begrænses til informationer, som forvaltningsorganisationen allerede er i besiddelse af.

NCB bemærker, at det følger af direktivforslagets artikel 25(3), at alle forvaltningsselskaber skal identificere de værker og rettigheder, som der gives licens til. NCB anfører i denne forbindelse, at alle forvaltningsselskaber har deres egen værksdatabase, og at der derfor findes værker, som er dokumenteret forskelligt i de forskellige databaser, selvom der er tale om det samme værk. Dette skaber ifølge NCB ”back claims”.

NCB bemærker i øvrigt, at det er en vigtig betingelse for at kunne licensere, fakturere, indkassere og distribuere korrekt, at den information, som brugeren/licenstageren rapporterer til forvaltningsselskabet, er af tilpas høj kvalitet, således at forvaltningsorganisationerne får de informationer, som er nødvendige for at kunne identificere et værk. Ifølge NCB bør direktivforslaget derfor pålægge brugersiden, at indsende al nødvendig information, således at rapporteringen kan blive korrekt.

Databasebeskyttelse

Koda anfører, at direktivforslaget forsøger at balancere hensynet til forvaltningsselskabers kollektive forvaltning af musikrettigheder i forhold til rettighedshaveres ret til privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger (betragtning 39-40). Ifølge Koda er det imidlertid vanskeligt at forestille sig, hvordan et forvaltningsselskab på den ene side skal kunne leve op til direktivforslagets bestemmelser om stedse at have registreret korrekte oplysninger om de rettigheder, som det forvalter, og på den anden side

skal forpligtes til at være underlagt strenge databeskyttelsesregler. Reglerne om databeskyttelse bør således ifølge Koda afstemmes nøje med reglerne i direktivforslaget, således at der ikke skabes unødige barrierer for forvaltningsselskabernes virksomhed.

Bagatelgrænsen

Samrådet for Ophavsret peger på, at en lang række af bestemmelserne om hvilke oplysninger, som forvaltningsselskaberne er forpligtet til at stille til rådighed, vil være urimeligt byrdefulde og ressourcetunge for mange forvaltningsselskaber og derfor synes at overskride proportionalitetsprincippet. Dette kan ifølge Samrådet for Ophavsret i sig selv lede til uforholdsmæssigt høje administrationsomkostninger, hvilket naturligtvis ikke vil være i rettighedshavernes interesse. Selvom direktivforslaget i visse tilfælde lader meget små forvaltningsselskaber undtage fra en række krav (artikel 8(3) og artikel 20(5)), synes grænsen ifølge Samrådet for Ophavsret at være sat så lavt, at disse bestemmelser ikke vil have nævneværdig praktisk anvendelse for danske organisationer. Samrådet for Ophavsret finder, at man bør udvide omfanget af disse undtagelsesbestemmelser, så de kan finde konkret anvendelse i praksis.

Dansk Artist Forbund anfører, at man ønsker den foreslåede bagatelgrænse (artikel 8(3) og artikel 20(5)) udvidet ved dels at hæve grænserne, dels ved at reducere kravene til et mere proportionalt niveau for organisationer, som falder under grænserne.

Fordeling af vederlag

Den Kristne Producentkomité og DILEM anfører, at forvaltningen af ophavsrettigheder i Danmark er kendetegnet ved, at betalingen af vederlag ikke opsluges af bureaukrati, og at betalingen for de nicheproduktioner, som organisationerne benytter, videresendes til rettighedshaverne.

Copydan Billedkunst anfører, at det er et positivt mål med direktivet, at vederlag, der opkræves og fordeles af de forskellige forvaltningsorganisationer, udbetales til de enkelte rettighedshavere, hvis værker bliver udnyttet.

Copydan Billedkunst anfører videre, at det på visse områder vil være uforholdsmæssigt byrdefuldt for brugerne at skulle deltage i omfattende undersøgelser eller udarbejdelse af opgørelser over værksanvendelsen. Copydan Billedkunst gør opmærksom på, at billedområdet byder på særlige udfordringer for fordelingen, og at det vil være rimeligt, hvis direktivet tager højde for, at billedområdet på dette punkt adskiller sig væsentligt fra andre værksområder.

Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne samt Dansk Journalistforbund bemærker, at forvaltningsselskaberne skal distribuere vederlag til rettighedshaverne senest 1 år efter det kalenderår, hvor udnyttelsen fandt sted (artikel 12). Organisationerne anfører, at sker fordelingen via medlemsorganisationer, gælder denne frist formentlig også for dem. Når det drejer sig om viderefregning af midler modtaget fra en anden organisation, er det de ovennævnte organisationers opfattelse, at fristen ofte ikke harmonerer med virkeligheden. Derfor bør der ifølge organisationerne fastsættes en yderligere frist, når det f.eks. drejer sig om medlemsorganisationers viderefregning til deres medlemmer af midler modtaget fra forvaltningsorganisationer.

Gennemsigtighed ved fordeling af vederlag

Copydan Billedkunst, Copydan Tekst & Node, Copydan AV-foreningerne, Dansk Journalistforbund, Forlæggerforeningen, samt Koda, peger på at detaljeringsgraden i direktivets bestemmelser om gennemsigtighed og af-rapportering (artikel 16-20), herunder kravene til forvaltningsorganisationerne om, at de til hver rettighedshaver og til hvert søsterselskab årligt skal afgive detaljeret information om bl.a. størrelsen af vederlag pr. rettighedstype og udnyttelsestype og om fradrag, jf. artikel 16 og 17 er uhen-sigtsmæssig og langt overgår, hvad der kan forventes af et forvaltningsselskab.

Organisationerne nævner videre, at detailreguleringen i forhold til fordelingsregler, fradrag og lignende oplysninger, der til stadighed skal være tilgængelige på hjemmesiden, jf. artikel 19, ligesom den årlige "gennem-sigtighedsrapport" jf. artikel 20, er problematisk. Organisationerne peger på, at disse mange detailregler risikerer at bureaukratisere og fordyre rettighedsforvaltningen.

Ifølge organisationerne bør detaljeringsgraden mindskes, f.eks. i forhold til den mulige kategorisering efter "type anvendelse" i artikel 16(c) og artikel 17(a). Tilsvarende anføres det, at hele pkt. 2 i bilag I om finansielle omkostninger reelt er umulig at opfylde i praksis.

Copydan Tekst & Node bemærker, at individuel fordeling af vederlag til rettighedshaverne har høj prioritet, og at der anvendes forholdsvis mange ressourcer på at identificere alle rettighedshavere og registrere den præcise udnyttelse, der har været på det enkelte værk. Copydan Tekst & Node anfører, at det bør præciseres, at fordeling af vederlag kan ske på grundlag af en repræsentativ stikprøvekontrol, og at der kan indsættes en minimumssats for udbetaling af vederlag ud fra et omsætningsmæssigt hensyn.

Koda oplyser, at de allerede stiller en stor del af de oplysninger, der kræves i artikel 16 til rådighed for rettighedshaverne. Koda gør i den forbindelse opmærksom på, at deres kommentarer til artikel 16(c) skal læses i sammenhæng med organisationens kommentarer til artikel 5 om opdeling af forvaltningen i kategorier og typer.

Ifølge Koda følger det af artikel 16(c) at forvaltningsselskabet skal opgøre skyldige beløb til rettighedshavere efter netop disse kategorier og typer. Det vil ifølge Koda medføre et overordentligt administrativt ekstraarbejde for forvaltningsselskaberne. Koda anbefaler, at kravet efter artikel 16(c) alene omfatter "det skyldige beløb" - eventuelt suppleret med et krav om, at oplysningerne skal afgives pr. værk, hvilket ville være i overensstemmelse med Kodas nuværende afregningspolitik.

Koda anfører, at artikel 16 og 17 tilsyneladende er skrevet med det (forkerte) udgangspunkt, at Koda har en direkte relation til alle rettighedshavere. På den baggrund er der ifølge Koda en asymmetri mellem de oplysninger, der skal afgives til rettighedshavere og andre forvaltningsselskaber efter hhv. artikel 16 og 17. Koda finder, at direktivforslagets artikel 17 med rette kunne ændres, så den afspejler, at et forvaltningsselskab lovligt kan afgive alle de i artikel 16 nævnte oplysninger om en rettighedshaver til et forvaltningsselskab, som repræsenterer rettighedshaveren.

Derudover anfører Koda, at oplysningsforpligtelsen i artikel 17(c) om "licenser og rettighedsindtægter" vil være urimeligt byrdefuld at skulle stille til rådighed alene på grund af omfanget af de relevante informationer. Koda oplyser, at de har cirka 40.000 kunder fordelt over forskellige brancher, og Koda betragtes endda som et mindre forvaltningsselskab i Europæisk sammenhæng. Det ville ifølge Koda give god mening, hvis oplysningerne i artikel 17(c) alene skulle afgives efter konkret henvendelse.

Ufordelbare midler

Copydan Billedkunst, Copydan AV-foreningerne samt Forlæggerforeningen gør opmærksom på, at det for en del opkrævede vederlag ikke er realistisk, at der kan ske fuldstændig, direkte, individuel fordeling og udbeta-

ling. Organisationerne finder det positivt, at direktivforslaget principielt anerkender denne problemstilling og åbner mulighed for, at ufordelbare vederlag kan gå til sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige formål.

Det anføres dog, at det er uheldigt, at der ifølge direktivforslagets artikel 12(2) skal gå hele fem år før de vederlag, som ikke kan fordeles og udbetales individuelt, kan fordeles kollektivt. En del af organisationerne foreslår i stedet, at vederlag kan erklæres ufordelbare efter tre år.

Copydan Billedkunst, Forlæggerforeningen og Koda, bemærker i øvrigt, at man bør ophæve sidste punktum i direktivforslagets artikel 12(2), hvor efter rettighedshaverne tilsyneladende bevarer ret til de ufordelbare midler også efter fristens udløb.

Håndhævelse

Biblioteksparaplyen (BP) og Statsbiblioteket lægger afgørende vægt på at direktivforslagets artikel 35 fastholdes, således at "enhver afvisning af at udstede en licens" kan forelægges et tvistbilægelsesorgan.

Koda støtter, at medlemmer, rettighedshavere og musikbrugere skal have adgang til tvisteløsningsmekanismer. Koda bemærker i den forbindelse, at det er vigtigt at holde sig for øje, at organisationen ikke har en direkte relation til alle de rettighedshavere, som den repræsenterer. En sådan direkte relation har Koda alene til organisationens egne (direkte) medlemmer. Koda har således ikke en direkte relation til de rettighedshavere, som repræsenteres (indirekte) via repræsentationsaftaler med andre forvaltningsselskaber.

Koda bemærker, at man normalt ville drøfte tvister med de forvaltningsselskaber, som repræsenterer disse (i forhold til Koda) indirekte rettighedshavere, og altså ikke direkte med rettighedshaverne selv. Imidlertid synes direktivforslaget ifølge Koda netop at forudsætte dette (artikel 34(1)). Ifølge Koda bør det anerkendes i direktivet, at rettighedshavere, som ikke har en direkte relation til Koda, vil skulle forelægge tvister med Koda via deres eget forvaltningsselskab.

Gramex bemærker, at de foreslåede regler i direktivforslagets afsnit IV indebærer, at ophavsretslicensnævnets kompetence skal udvides. Det anføres videre, at såfremt konsekvensen af direktivforslagets afsnit IV bliver, at der indføres et EU-organ til varetagelse af de oplyste håndhævelsesforanstaltninger, vil dette være til skade for såvel de danske brugere som rettighedshavere.

Særlige forhold for radio/tv

Dansk Skuespillerforbund bemærker, at direktivet anvender en terminologi og stiller nogle krav, som ikke er umiddelbart anvendelige på udøvers rettigheder på det audiovisuelle område. Det gælder ifølge Dansk Skuespillerforbund kravet i artikel 18(1)(b) om elektronisk oplysning om repertoire. Organisationen bemærker, at aftaler på det audiovisuelle område ikke indgås således, at de omfatter et specifikt repertoire, men typisk således at udestående producent- og kunstnerrettigheder – altså alle rettigheder bortset fra radiofoniernes rettigheder – klareres. Det er ifølge Dansk Skuespillerforbund ikke kendt på forhånd, hvilke rettigheder, der er repræsenteret i tv-udsendelserne. Ifølge organisationen vil det derfor være nødvendigt at ændre direktivforslagets krav om oplysning af repertoire, så det kommer til at passe til den virkelighed, som rettighedshaverne på det audiovisuelle området opererer i.

Tilsvarende vil det ifølge Dansk Skuespillerforbund næppe være muligt at opfylde visse af de krav, der i artikel 16 og artikel 20, jf. bilag 1, stilles om detaljerede oplysninger ikke blot vedrørende de enkelte rettighedshaveres tilgodehavender, men også om fordeling pr. kategori og anvendelsestype og angivelse af fradrag til omkostninger pr. kategori.

DR (støttet af TV 2 | DANMARK A/S) bemærker indledningsvis, at de finder det positivt, at der med direktivforslaget bl.a. tilsigtes en større gennemsigtighed i forvaltningsselskabernes administration af ophavsrettigheder, hvilket vil kunne være til gavn for såvel rettighedshavere som brugere. DR støtter principielt direktivforslagets overordnede formål. DR gør dog opmærksom på, at de samtidig har en række væsentlige forbehold over for det foreliggende forslag.

DR udtrykker bekymring i forhold til præambelbetragtning 3, hvoraf det ifølge DR synes at fremgå, at alle forvaltningsselskaber frit skal kunne levere tjenester på tværs af grænserne, dvs. uden godkendelse af nationale myndigheder eller lignende. Ifølge DR vil en gennemførelse af dette princip få helt uoverskuelige konsekvenser for klareringen af ophavsrettigheder i Danmark, da en bruger som f.eks. DR vil skulle indgå aftaler med et ukendt antal forvaltningsselskaber. DR opfordrer til, at det nuværende danske system, hvor Kulturministeriet skal godkende forvaltningsselskaberne, bevares.

DR anfører videre, at der for så vidt angår radio- og fjernsynsforetagender ikke er behov for at finde en løsning i form af multiterritoriale licenser for adgang til on demand-indhold på tværs af landegrænser, da denne løsning allerede findes i form af et afsenderlandsprincip for så vidt angår satellittransmissioner. Ifølge DR er det reelle behov blot at få fastslået, at den ophavsretlige relevante handling sker ved udsendelsen og/eller tilrå-

dighedsstillelsen af produktionerne online. DR bemærker på denne baggrund, at det bør fastslås i direktivet, at der gælder et afsenderlandsprincip for radio- og tv-foretagender.

DR bemærker i øvrigt, at direktivforslaget i artikel 33 indeholder en særlig undtagelse for online-musikrettigheder, der er nødvendige for radio- og tv-programmer. Det er DR's opfattelse, at artikel 33 er for snævert formuleret, da radio- og tv-foretagender i vid udstrækning gør produktioner tilgængelige on demand forud for selve udsendelsen, ligesom visse produktioner kun gøres tilgængelige på foretagendernes websites. DR ønsker, at artikel 33 udvides til også at omfatte disse former for udnyttelse af produktionerne.

Koda anfører, at organisationen bifalder, at direktivforslaget i artikel 33 forsøger at imødekomme de særlige behov, som radio- og tv-broadcastere har i forbindelse med online-grænseoverskridende adgang til deres programmer.

Multiterritorialitet

Dansk Komponistforening (DKF), Danske Populærautorer (DPA), Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer (DJBFA) og Dansk Musikforlæggerforening (DMFF) peger på, at man ved onlinelicensering af musikrettigheder bør være opmærksom på hensynet til den kulturelle mangfoldighed og i den forbindelse gøre sig værdien af mindre, nationale forvaltningsorganisationer, som f.eks. Koda, klar. Organisationerne anfører, at det ikke er i ophavsmændenes – og næppe heller i brugernes – interesse at måtte nøjes med nogle få, centralistiske forvaltningsorganisationer i Europa.

Gramex udtrykker tvivl om, hvorvidt organisationen er omfattet af direktivforslagets afsnit III, da terminologien i forslaget ikke er konsekvent og præcis. Gramex opfordrer i den forbindelse Kulturministeriet til at arbejde for, at enhver tvivl herom fjernes.

Det er i øvrigt Gramex' opfattelse, at implementeringen af direktivforslaget, både direkte og indirekte, vil medføre en ophævelse af tvangslicenssystemet. Ifølge Gramex skyldes ophævelsen direkte forslagets artikel 5 og indirekte, at kun de færreste af medlemsstaternes forvaltningsselskaber vil være i stand til at overholde de yderst administrativt byrdefulde regler, der er foreslået i afsnit III.

Gramex peger på, at direktivforslaget i sin helhed, og særligt afsnit III, er uforeneligt med støtteprogrammet "Et Kreativt Europa". Organisationerne anfører, at det fremgår af betragtningerne til direktivforslaget, at modellen i afsnit III vil fremme den kulturelle diversitet. Gramex' vurderer, at

der i stedet er risiko for, at små nationale repertoarer vil blive frasorteret, når nationale selskaber vil forsøge at licensere deres repertoire multiterritorialt.

Koda støtter forslaget om at etablere lettere adgang til og mere transparent paneuropæisk licensering af online-musiktjenester.

Koda oplyser, at forvaltningsselskaberne i Europa hidtil har licenseret musiktjenester på national basis, idet hvert forvaltningsselskab kunne licensere 100 pct. af verdensrepertoiret til musiktjenesterne under såkaldte blankolicenser. En sådan blankolicens rummer ikke alene det udstedende forvaltningsselskabs direkte repertoire (dvs. det repertoire, der flyder fra forvaltningsselskabets direkte medlemmer) men tillige repertoire fra udenlandske rettighedshavere, som repræsenteres af forvaltningsselskabet via repræsentationsaftaler med de udenlandske forvaltningsselskaber. Med direktivforslaget søger Kommissionen ifølge Koda at skabe en model, hvor paneuropæiske musiktjenester ikke længere indhenter nationale blankolicenser, men i stedet indhenter paneuropæiske licenser til hvert forvaltningsselskabets direkte repertoire.

Direktivforslaget søger ifølge Koda med andre ord at etablere en model, hvor hvert forvaltningsselskab opfordres til at licensere sit eget direkte repertoire til paneuropæisk brug. Koda gør i den forbindelse opmærksom på, at for forvaltningsselskaber i lande med en stærk national musikscene vil det lokale forvaltningsselskabs direkte repertoire typisk ikke have særlig stor værdi på det europæiske marked. For eksempel oplyser Koda, at organisationens direkte repertoire ikke har nævneværdig værdi på det europæiske marked, fordi der mest sælges dansk musik i Danmark og kun i begrænset omfang uden for Danmark. Dette skal ifølge Koda særligt ses i forhold til den ikke ubetydelige omkostning, der vil være forbundet med at identificere rettighederne hos de paneuropæiske musiktjenester og dernæst fakturere og afregne rettighedsindtægter. Derfor er det ifølge Koda Kommissionens tanke, at små (i en europæisk sammenhæng) selskaber som Koda bør søge sammen med andre forvaltningsselskaber med henblik på at etablere en fælles organisation til licensering af musikrettigheder på tværs af landegrænser.

Koda oplyser, at de allerede tager del i et samarbejde med de øvrige nordiske forvaltningsselskaber, hvor Koda og forvaltningsselskaberne fra Sverige, Norge og Finland tilbyder pannordiske online-musikudbydere adgang til at licensere rettigheder til brug i disse fire nordiske lande. Dette sker i samarbejde med NCB, som har etableret sofistikerede it-systemer, der kan anvendes til at identificere rettighederne og dernæst fakturere og afregne til de korrekte rettighedshavere.

Såfremt direktivforslaget skal lykkes med at etablere et system til licensering af grænseoverskridende musiktjenester baseret på direkte licenser fra forvaltningsselskaber (eller hubs af forvaltningsselskaber), så er det ifølge Koda af altafgørende vigtighed, at alle de involverede forvaltningsselskaber er i stand til at identificere det repertoire, som de repræsenterer, således at der faktureres og afregnes for netop dette repertoire. Systemet vil ifølge Koda ikke fungere, hvis forvaltningsselskaber udsteder licenser og derefter fakturerer for rettigheder, som forvaltes af andre forvaltningsselskaber.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Overordnet set forventes der at være støtte til hovedformålene med direktivforslaget fra den overvejende del af medlemslandene. Størstedelen af medlemslandene har dog på nuværende tidspunkt udtrykt behov for ændringer i og præciseringer af direktivforslaget.

Det forventes, at en række medlemslande – såvel store som små – vil lægge vægt på, at direktivforslaget ikke hindrer nationale løsninger, som muliggør masseklarering af ophavsretligt beskyttet materiale.

Den generelle holdning blandt størstedelen af medlemslandene er, at direktivforslaget regulerer på et detaljeringsniveau, som er uproportionelt. Enkelte lande har i lyset heraf stillet spørgsmål ved, om direktivet er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Dette gør sig især gældende for så vidt angår direktivforslagets afsnit II, der omhandler organisatoriske regler og gennemsigtighedsregler, som finder anvendelse på alle typer forvaltningsselskaber.

Grundet flere uklare henvisninger til servicedirektivet i direktivforslaget, herunder henvisninger i retning af, at servicedirektivet er til hinder for nationale godkendelsesordninger på det ophavsretlige område, forventes det, at flere medlemslande vil lægge vægt på, at direktivforslaget ikke hindrer nationale godkendelsesordninger af forvaltningsselskaber.

Det forventes, at visse medlemslande ønsker at udvide direktivforslagets anvendelsesområde, således at det også omfatter organisationer og virksomheder, der på kommerciel basis forvalter rettigheder på vegne af rettighedshavere, således at der er lige konkurrencevilkår for alle parter, der forvalter rettigheder på vegne af andre.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter et digitalt indre marked i EU. Regeringen ser generelt udviklingen af et digitalt indre marked som et væsentligt aspekt for udviklingen af nye, innovative tjenester og øget tværnational e-handel. Et veludviklet digitalt indre marked vil give forbrugerne adgang til et større og billigere udbud af varer og tjenester samt give e-handelsvirksomhederne adgang til hele EU som markedsplads, hvorved et betydeligt vækstpotentiale kan realiseres.

Regeringen finder det positivt, at der lægges op til at fastsætte et sæt minimumsregler for, hvordan kollektive forvaltningsselskaber skal drive virksomhed, således at der sikres gennemsigtighed og mulighed for medlemmerne af forvaltningsselskabet til at udøve kontrol med forvaltningen af deres rettigheder, ligesom det er positivt, at der opstilles fælles regler om forvaltningsselskabers finansielle forvaltning. Regeringen vil arbejde for, at forvaltningsselskaberne ikke pålægges unødige administrative byrder, *herunder mindske forslagets detaljeringsgrad*, og at omkostningerne ved indførelsen af de *foreslåede regler og modeller er proportionale*, så de ikke utilsigtet *skader rettighedshavernes økonomiske interesser og* udgør en hindring for at agere på markedet eller indirekte medfører dyrere tjenester for forbrugerne.

Regeringen finder det positivt, at direktivforslaget har til formål at forbedre mulighederne for multiterritorial licensering af onlinerettigheder til musikalske værker. Regeringen støtter forslagets formål om at gøre det nemmere for udbydere af musik på internettet at erhverve licenser fra forvaltningsselskaber, der dækker mere end ét territorium. Det er regeringens forhåbning, at forslaget dermed vil fremme innovation og stimulere fremkomsten af nye, lovlige tjenester på internettet.

Regeringen *lægger afgørende vægt på*, at direktivforslaget ikke hindrer eksisterende og fremtidige nationale klareringsordninger, såsom den danske aftalelicens *og tvanglicens*.

I henhold til ophavsretsloven skal organisationer, der på vegne af rettighedshaverne forvalter disses ophavsrettigheder, godkendes af Kulturministeriet, jf. §§ 38, stk. 5, 39, stk. 2, 50, stk. 4, 68, stk. 2 og 75a, stk. 1. Eksempler på sådanne organisationer er KODA, der er godkendt til at forvalte rettighederne til offentlig fremførelse af musikværker på vegne af komponister, sangskrivere og musikforlæggere, Gramex, der er godkendt til at opkræve vederlag for offentlig fremførelse på vegne af udøvende kunstnere og Copydan-foreningerne, der forvalter ophavsrettigheder på en række forskellige områder på vegne af alle grupper af rettighedshavere.

Baggrunden for disse godkendelsesordninger er navnlig hensynet til brugerne af ophavsretligt beskyttede værker. Når det for eksempel drejer sig om brug af musik i butikker, fitnesscentre, radio- og tv-stationer m.v. er det vigtigt, at brugerne så enkelt og ubureaukratisk som muligt kan klare de nødvendige rettigheder. Ligeledes er godkendelsesordningen ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt vigtig i forhold til aftalelicenssystemet, da dette system medfører, at en forvaltningsorganisation licenserer rettigheder tilhørende rettighedshavere, som ikke er medlemmer af den pågældende forvaltningsorganisation. Disse rettighedshavere har dermed ikke givet tilladelse til licenseringen, hvorfor godkendelsesordningen giver dem sikkerhed for, at den pågældende forvaltningsorganisation har den fornødne repræsentativitet, og at aftalelicensen har virkning inden for et afgrænset område.

På det ophavsretlige område har implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet) i ophavsretsloven ikke forhindret, at der nationalt i Danmark stilles krav om godkendelse af danske såvel som udenlandske forvaltningsorganisationer, inden de ønsker at udøve virksomhed i Danmark.

Grundet flere uklare henvisninger til servicedirektivet i direktivforslaget, herunder henvisninger i retning af, at servicedirektivet er til hinder for nationale godkendelsesordninger på det ophavsretlige område, lægger regeringen afgørende vægt på, at direktivforslaget ikke hindrer nationale godkendelsesordninger af forvaltningsselskaber.

Regeringen vil arbejde for, at forslaget i videst mulig omfang tager hensyn til de forskellige måder, hvorpå danske forvaltningsselskaber er organiseret, samt at forslaget ikke bør omfatte organisationer, der fungerer som faglige organisationer.

Regeringen er af den opfattelse, at direktivforslaget af konkurrencemæssige hensyn ligeledes bør omfatte organisationer og virksomheder, der på kommerciel basis forvalter rettigheder på vegne af rettighedshavere på tilsvarende måde som ikke-kommercielle forvaltningsselskaber.

Regeringen vil arbejde for, at forslagets statsfinansielle konsekvenser minimeres.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.